Nr. 177 Środa 10 (23) lipca 1913 r. Rok VIII

WYCHODZI CODZIENNIE RANO OPRÓCZ DNI POŚWIĄTECZNYCH.

Adres Redakcyi i Administracyi: Kijów, Kreszczatyk 38.
Telefony: Redakcyi № 24-64. Administracyi № 16-72.

Rękopisów Redakcya nie zwraca.

Administracya otwarta od g. 10—4 po poł. i od 5—7 wieczorem.
Ogłoszenia przyjmuje się do godziny 6-ej wieczorem.

DZIENNIK KIJOWSKI

PISMO POLITYCZNE, SPOŁECZNE I LITERACKIE.

PRENUMERATA.	mies.	kwart.	półrocz.	roczn.
W kraju	1.—	3.—	6.—	12.—
Za granicą	1.50	4.50	9.—	18.—

Za zmianę adresu 30 kop.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petitowy lub jego miejsce przed tekstem 40 k., za tekst. 20 k. NEKROLOGI po 40 k od wiersza petit za każdy raz. W rubryce „Nadesłane“ i w tekście wiersz petitowy lub jego miejsce 1 rb. Zwyczajne małe: za tekstem od wyrazu po 4 k., poszukiwanie pracy po 3 k., przed tekstem podwójnie. Dołączenia po 10 rb. od tysiąca i koszta pocztowe.

Numer pojedyńczy 5 kop.

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje Administracya

Dyplomacya i my.

Niedawno, na tem miejscu, pisząc o „egoizmie“, nie zgadzaliśmy się z poglądem jednego z publicystów obozu „ugodowego“, iż rzeczą jest zawsze złą, kiedy się nami dyplomacya interesuje.

Wobec świeżego memoryału t. zw. „komisyi tymczasowej“ do dyplomatów europejskich, zebranych na konferencyi londyńskiej — żeby uniknąć nieporozumienia — chcielibyśmy kwestyę stosunku naszej sprawy do dyplomacyi nieco bliżej wyjaśnić.

Nie jesteśmy zwolennikami wstydliwego, czy trwożliwego ukrywania się, chowania pod korzec dorobku naszego cywilizacyjnego, lub umniejszania naszej zbiorowej wartości, która niewątpliwie wzrasta — dlatego tylko, żeby nie dać wrogom pretekstu do tem zawziętszego szkodzenia naszym interesom. Uważamy, iż jest rzeczą potrzebną, a nawet konieczną informować nie tylko siebie samych, ale i obcych o tem, co myślimy, czego chcemy, a przedewszystkiem, co robimy i do czego własnym wysiłkiem dążymy. Świat powinien wiedzieć nie tylko o tem, że my jeszcze istniejemy, ale także o właściwym stanie naszych zbiorowych sił i aspiracyi.

Żeby jednak takie informacye były coś dla sprawy naszej warte, trzeba dwóch kardynalnych warunków: 1) żeby jak najrzetelniej i jak najściślej odzwierciadlały rzeczywisty stan rzeczy i 2) żeby ten stan rzeczy zasługiwał istotnie na to, aby go wielkiemu ogółowi zademonstrować.

Jeśli o takie rzeczowe i rzetelne informacye dbać będziemy, pożytek a nie szkoda dla nas wyniknąć może. Praca w tym kierunku podjęta ułatwia i przyśpiesza niewątpliwie postawienie na porządku dziennym spraw, które już do rozwiązania dojrzewają.

Ale tego rodzaju informowanie opinii publicznej o naszych sprawach nie ma nic wspólnego z „memoryałami“, wystosowanymi do rządów lub do dyplomatów, jako przedstawicieli państw.

Chcemy tu mówić zasadniczo, bez specyalnego roztrząsania jakiegoś danego, dajmy na to, ostatniego „memoryału“.

Więc bez względu na treść, na redakcyę, na formalną stronę jego powstania, na upoważnienie i kompetencyę autorów — wszelkie, w dzisiejszej naszej sytuacyi, memoryały, adresowane do obcych rządów, a zawierające skargi lub żądania w imieniu polskiej zbiorowości, są krokiem fałszywym i absolutnie niepolitycznym.

Skarżą się wszak i proszą—tylko słabi—a słabymi dyplomacya się mało interesuje. Żądać zaś mają prawo tylko silni. Kto zaś ma siłę, ten jej chyba pisaniem memoryałów wykazywać nie potrzebuje.

Efekt więc memoryału sprowadza się zawsze do bezowocnego płaczu lub śmiesznego kiwania palcem w bucie.

Ani jedno, ani drugie korzyści nam przynieść nie może.

Memoryałami do dyplomatycznych konferencyi czy kongresów europejskich sprawa polska na porządek dzienny wprowadzić się nie da.

Tylko ciągłem zwiększaniem wartości naszej, jako narodu, tylko wzmożeniem sił naszych wewnętrznych i zbiorowej spoistości, tylko wytrwałem kroczeniem drogą naszych historycznych tradycyi, tylko niezmordowaną gorliwością i twórczym czynem dojść możemy do tego, że nami się zainteresują, jako siłą, którą się nie da w kombinacyach politycznych pominąć.

Bo nie jest dla nas rzeczą złą, jeśli dyplomacya, która słabych nie lubi, uzna za stosowne nami się zająć.

Ale przypominać się dyplomacyi i dobijać się tego zainteresowania drogą papierowych deklamacyi i przy okazyi zebrania się jakiejkolwiek konferencyi dyplomatycznej, to zaiste sprawę naszą poniewierać i utrwalać wśród cudzoziemców dość już chyba utartą opinię o doku czliwych i wiecznie czegoś żebrzących polakach.

Tej opinii nie zmienią memoryały, chećby na najbardziej wojowniczą nastrojone były nutę. Chyba przeciwnie. Bo w ustalonej na Zachodzie reputacyi naszej nie brak takich cech, jak lekkomyślność i fanfaronada.

Z tem obwożeniem naszej sprawy po kongresach i konferencyach, które się dla innych zupełnie spraw zebrały, trzeba raz skończyć.

Jeśli będziemy kiedyś coś warci, dyplomacya przyjdzie do nas sama.

I wtedy dopiero może się ona nam na coś przydać. Ale nie dziś.

J. B.

Druga wojna bałkańska.

Działania wojenne.

Telegramy wczorajsze przynoszą nam wiadomość o mających się rozpocząć rokowaniach pokojowych, pomiędzy Bułgaryą a jej przeciwnikami. Ale mimo tej zapowiedzi ewentualnego zapanowania pokoju na Bałkanach—akcya wojenna prowadzona jest wciąż na wielką skalę. Żelazny pierścień, którym pięciu wrogów Bułgaryę z trzech stron otoczyło, zacieśnia się coraz bardziej, i, w miarę tego zacieśniania się, cofająca się armia bułgarska zetrodkowuje się w rejonie Radomir-Dubnica, gdzie, o ile rokowania pokojowe do pożądanego skutku nie doprowadzą, zostanie stoczona wielka, decydująca bitwa.

Rumuni bez względu na wyrażoną gotowość Bułgaryi ustąpienia im terytoryum, do którego rościli aspiracye, posuwają się systematycznie naprzód, ku podnóżom północnym Wysokiego Bałkanu. Depesze donoszą, że, opierając się o zajęte już Wratce, idą oni na Orchanię, leżącą u wejścia do wąwozu Arabi Konak. O znaczeniu strategicznem tego wąwozu, jako drogi wiodącej bezpośrednio do oddalonej o 40 kilometrów zaledwie od niego Sofii, pisaliśmy już na tem miejscu przed paru dniami. Prócz tego ruchu wojsk rumuńskich na Arabi Konak, będący kluczem strategicznej drogi do Sofii, zajęli rumuni dalej na wschód u północnego podnoża Wysokiego Bałkanu leżące Wasilinę i Trojan.

Urzędowe komunikaty pozwalają obecnie oryentować się w dokonanej przez rumunów okupacyi Dobrudży bułgarskiej. W dniu rozpoczęcia akcyi wojennej d. 28 czerwca zgromadzone na północnym brzegu Dunaju w Kopsdiu, i Kalaraszi wojska rumuńskie po dokonaniu rekonesansu przeprawiły się na brzeg bułgarski. Po rozbrojeniu pogranicznych placówek bułgarskich w Mangalii, Karaomer i Dokusaczi oddział rumuński, z trzech rodzajów broni złożony, zbliżył się do fortecy Sylistryjskiej. Wezwana do poddania się załoga bułgarska składająca się zaledwie ze 150 żołnierzy i kilku oficerów, niezwłocznie broń złożyła, poczem została przewieziona przez Dunaj i internowana w Kalaraszi. D. 30-go czerwca oddziały kawaleryi rumuńskiej, nie napotykając ze strony bułgarów żadnego oporu, zajęły Dobricz i Bałczik. Wreszcie tego samego dnia silny oddział wojsk zajął Turtukaję (Tutrukan). Okupacya Dobrudży bułgarskiej w ciągu dni trzech bez walki i krwi przelewu została dokonana.

Jedyną dotychczas dość znaczną potyczką pomiędzy rumunami a bułgarami, była stoczona d. 4-go b. m. bitwa pod Ferdynandowem, miejscowością o 20 kilometrów na północ od Berkowicy położoną. Dowódca 1-ej armii bułgarskiej, który przed wypowiedzeniem przez Rumunię wojny przeciw serbom na linii Pirockiej operowała, generał Kutinczew, widząc się zagrożonym przez nowego wroga, pośpiesznie się cofnął, chcąc armią swą osłonić od północy Sofię. Bułgarski generał miał z Białogradcziku jedną tylko drogę do stolicy kraju: przez Berkowcę. Lecz z drogą tą wiąże się idąca od Lom-Palanki na Dunaju szosa, którą niewątpliwie obrałaby w razie marszu armia rumuńska. Chcąc osłonić lewy flank swej armii, generał Kutinczew z 5 brygad, któremi rozporządzał, wydzielił jedną i polecił jej, zająwszy Ferdynandowo, bronić szosy, prowadzącej od Dunaju do drogi Berkowickiej. Przewidywania generała bułgarskiego, okazały się słuszne: rumuni w istocie podążali od Łom Polanki do Berkowicy. Brygada bułgarska w Ferdynandowie, zaskoczona przez dywizyę kawaleryi rumuńskiej, po krótkim oporze poddała się. Lakonizm nadchodzących z teatru wojny informacyi nie pozwala wywnioskować, czy rumuni w istocie zmusili bułgarów do poddania się, czy też poprostu oddział bułgarski poddał się dlatego, że cel swój taktyczny osiągnął: osłonił szosę, aż do chwili przemarszu, przez Berkowicę, pozostałych 4 brygad generała Kutiuczewa, dzięki czemu przelew krwi pod Ferdynandowem, był by najzupełniej zbyteczny. Bądź co bądź jednak powodzenie rumunów w tej pierwszej potyczce i ta wielka sprawność, jaką wykazała ich kawalerya, pozwalają przypuszczać, że nawet w razie przemarszu przez odsłonięte dla flankowego ataku niebezpieczne miejsce pod Berkowicą, aryergarda 1-ej armii bułgarskiej, będzie miała ciężkie zadanie z odpieraniem napadów jazdy rumuńskiej.

Na serbsko-bułgarskim i grecko-bułgarskim teatrze wojny, w dalszym ciągu staczane są potyczki napozór drobne, lecz posiadające doniosłe taktyczne znaczenie. Przełęcz Św. Mikołaja, ten ważny punkt, którego zdobycie przed dwoma tygodniami przez bułgarów, tłumaczono jako zapowiedź tryumfalnego pochodu wojsk bułgarskich do wnętrza Serbii, została przez serbów ostatecznie opanowana. Prócz tego zajęli serbowie na terytoryum bułgarskiem położony Czupren. Obecnie cała linia od Kuły przez Białohradzik do Czuprenu, znajduje się w ręku serbów.

Grecy coraz energiczniej nacierają na armię generała Iwanowa. Po zwycięstwie pod Neurokopem i Banicą zmusili oni bułgarów złamanymi szykami cofnąć się do Makros i Papas Kioj. Sytuacya drugiej armii bułgarskiej zdaje się być obecnie rozpaczliwą.

Pozostają turcy. Ci, jak to łatwo można było przypuszczać, na zajęciu linii Enos-Midya nie poprzestali. Depesze wczorajsze przyniosły wiadomość o zajęciu Adryanopola i Kirk Kilisse. Inna rzecz, czy turkom, w razie nacisku mocarstw, uda się te dwie potężne placówki utrzymać. Ale b e a t u s q u i t e n e t—i armie tureckie dzięki zajęciu Adryanopola i Łovengradu nic stracić nie mogą, Bułgarya obecnie nie ma absolutnie siły, by dywersyę na południu przeciw turkom uczynić—a Turcya nawet w razie gdyby ją mocarstwa zmusiły do wyrzeczenia się zdobyczy, zawsze będzie miała pretekst do żądania za zwrot Adryanopola i Kirk Kilisse, tej lub innej kompensaty.

Bez względu na wynik wielkiej bitwy, której stoczenia na linii Radomir-Dubnica lada dzień spodziewać się można, kampania obecna jest przez bułgarów niewątpliwie przegrana. Zwycięstwo bułgarów mogłoby dziś już tylko wpłynąć na rozmiary ich klęski, lecz losów kampanii zmienić nie może. W obecnej wojnie bałkańskiej znalazła nowe potwierdzenie stara maksyma strategiczna w swoim czasie aformułowana, przez Scharnhorsta: armia, która dopuści, by ją atakowano więcej niż z jednej strony naraz, winna być uważana za zwyciężoną.

(m).

Zbliżenie austryjacko-rosyjskie.

„Vossische Zeitung“ ze stanowczością twierdzi, iż pomiędzy gabinetami peterburskim i wiedeńskim doszło do zupełnego porozumienia w kwestyi polityki na Bałkanach. Niezrozumiała bezczynność dyplomatów wobec istotnie groźnej sytuacyi na półwyspie bałkańskim tłumaczy się tem, iż przed zbiorowem wystąpieniem konieczne jest opracowanie poszczególnych punktów porozumienia pomiędzy Wiedniem a Petersburgiem. Zbliżenie się Rosyi do Austryi — jest zdaniem pisma niemieckiego — nie czasowem tylko. Wobec zgubnego wpływu antagonizmu austryjacko rosyjskiego na młode narody bałkańskie, solidarna polityka Austryi i Rosyi jest w przyszłości jedynie wskazana. Obecna wojna bratobójcza dowiodła, iż wszelkie sprzeczności w szczegółach polityki obu państw winny być załagodzone w imię osiągnięcia wspólnego głównego celu: zachowania pokoju w Europie.

Pogłoski na temat posłuchania hrabiego Berchtolda w Ischlu.

Fakt, że hrabia Berchtold dwukrotnie miał posłuchanie w Ischlu, wywołał w Wiedniu szereg najrozmaitszych pogłosek. Niektóre z nich są wprost awanturnicze. Do rzędu tych ostatnich trzeba zaliczyć komentarz, który podaje „Arbeiter Zeitung“ rzekomo z poważnego źródła.

„Znamienne powołanie hrabiego Berchtolda na audyencyę u cesarza w Ischlu dwa razy w ciągu dwóch dni pisze „Arbeiter Zeitung“ miało nadzwyczajnie poważne. Wbrew ogólnemu przypuszczeniu hrabia Berchtold po pierwszem posłuchaniu u cesarza nie odjechał, lecz pozostał w Ischlu i w czwartek po raz drugi ukazał się na audyencyi. Dopiero po tej audyencyi odjechał do Wiednia. Owe obie audyencye pozostają w związku z żądaniem partyi wojskowej, na czele której stoi szef sztabu generalnego baron Conrad von Hötzendorff, ażeby obsadzić Sandżak Nowobazarski. W ten sposób partya wojskowa austryacka chce przeciwdziałać powiększeniu Serbii, które stało się nieuchronne skutkiem zwycięstw serbskich nad Bułgarami. Szef sztabu generalnego na wypadek, gdyby jego plan odrzucono, miał zagrozić dymisyą, a nawet wniósł podanie o dymisyę. Faktem jest, że w ostatnich dniach wiadomości najrozmaitsze o tej dymisyi przedostały się do prasy. Zaprzeczono im jednak półurzędownie w sposób nadzwyczajnie miękki. Hrabia Berchtold jest przeciwnikiem obsadzenia Sandżaku, i zagroził dymisyą własną na wypadek, gdyby monarcha przechylił się na stronę partyi wojskowej, ale partya wojskowa ma już następcę hrabiego Berchtolda. Tym następcą, proponowanym przez partyę wojskową, jest Stefan hrabia Tisza.

Jak cofają się bułgarzy z terytoryum tureckiego?

Odwrót wojsk bułgarskich z terytoryum tureckiego odbywa się w sposób niesłychanie bezwzględny dla całego kraju. A mianowicie, wojska bułgarskie niszczą nie tylko kolej, która z Konstantynopola przez Tracyę prowadzi do Adryanopola, lecz psują resztki dróg, palą nieliczne wsie, niszczą pola, wycinają drzewa, słowem, robią z kraju, przez który się cofają, zupełną pustynię. Taka taktyka utrudnia niepomiernie marsz wojsk tureckich, ponieważ tabor armii tureckiej musi prowadzić z sobą i wodę i żywność i wszystkie potrzeby dla armii. Jeżeli intendantura wojskowa turecka zawiedzie, w takim razie katastrofa armii tureckiej może się stać olbrzymią.

Bezwzględne prowadzenie wojny przez bułgarów rozgorycza turków w wysokim stopniu. Wojska tureckie pomimo wszelkich protestów dyplomacyi europejskiej są zdecydowane iść do Adryanopola. Fortyfikacye Adryanopola bułgarzy już zaczynają niszczyć, ażeby w ten sposób uniemożliwić turkom obronę miasta.

Dyplomacya austro-węgierska domaga się autonomii Macedonii.

Nasz korespondent wiedeński donosi, że dziennik „Deutsches Volksblatt“, używany do posług inspirowanych, występuje z projektem zrobienia z Macedonii państwa autonomicznego. Austrya zgodziłaby się, gdyby Macedonię miała zabrać Bułgarya. Ponieważ atoli Bułgarya nie potrafiła przeprowadzić tego zadania, przeto Austrya nie może pozwolić, aby ów kraj zabrała Serbia. Dlatego najlepiej nadać Macedonii autonomię. Saloniki mają być stolicą tego nowego państwa.

Kronika polska.

— **Tow. szerzenia oświaty im H Sienkiewicza.**

Odbyło się organizacyjne zebranie niedawno zatwierdzonego Tow. szerzenia oświaty im. Henryka Sienkiewicza w Łodzi.

Na wniosek przewodniczącej wybrano na członka honorowego Towarzystwa Henryka Sienkiewicza, a następnie uchwalono przystąpić niezwłocznie do otwarcia czytelni.

— **Kursa ogrodnicze.** P. Antonina Bernatowiczówna od 25-ciu lat prowadzi kursa ogrodnicze w Ustroniu pod Werkami na Litwie. Praktykantki przebywają tu od 1 do 2 lat w zależności od uzdolnienia Komplet składa się z 25 do 30 panien w wieku lat około 20 Wśród praktykantek wiele przyjezdnych z Królestwa Polskiego, Żmujdzi i innych stron

— **Ze spraw wyznaniowych** Białystok liczy 80,000 mieszkańców, z czego na polaków przypada 15 300. Znaczna część dzieci, uczęszczających do szkół miejscowych — to dzieci polskie Jednak w kilku tamtejszych szkołach już od dwu lat z górą niema zupełnie nauki religii katolickiej.

Na prośbę rodziców uczniów białostockich, w której domagali się wykładów religii katolickiej w języku polskim, nadeszła odpowiedź odmowna

— **Zakaz bojkotu.** „Dziennik Kujawski" donosi, że „Kronika Dyecezyalna" podaje następującą wiadomość:

P. generał-gubernator warszawski odezwą z d. 20 czerwca r. b. (st st) № 267.915 zakomunikował władzy dyecezyalnej, że kilku kapłanów dyecezyi tutejszej zabrania chrześcijanom utrzymywać stosunki handlowe z żydami Ponieważ taka działalność duchowieństwa nie zgadza się z zapatrywaniem władz państwowych, p. generał-gubernator uprzedza, że w wypadkach dalszej agitacyi będą wymierzone na duchowieństwo surowe kary

— **Emigracya żydów z Warszawy.** Podług informacyi gazety żyd „Momentu", w ostatnich czasach zaczęła się masowa emigracya do Ameryki szewców żydów, wyrabiających obuwie t. zw mechaniczne w Warszawie. To samo dzieje się śród warszawskich stolarzy żydów oraz kamaszników, którzy z powodu bojkotu gotują się do drogi.

— **Slub.** D 3 b m. odbył się w Pelkiniach (Galicya) ślub księżniczki Maryi Czartoryskiej, córki Witolda i Jadwigi z hr. Dzieduszyckich ks. Czartoryskich, z Michałem hr Krasińskim, synem Kazimierza i Marty z hr. Pusłowskich hr. Krasińskich. Drużkami były księżniczka Anna Czartoryska i hr Fabianna Czapska, drużbami Franciszek hr. Krasiński i Kazimierz ks. Czartoryski

Z prasy rosyjskiej.

*** Ks. Meszczerskij w „Graždaninie", rozważając wypadki współczesne na Bałkanach, przechodzi do przekonania, iż Rosya, wtrącając się do spraw południowo słowiańskich, popełniała błędy zasadnicze:

„Nadeszła wielka historyczna chwila dla zoryentowania się wśród kłamstwa, które w ciągu wieków narażało Rosyę na niepowetowane straty w kwestyi wschodniej Powtarzam to, co sam jeden śmiem powiedzieć, powołując się na milczącą zgodę Rosyi:

„Kłamstwo jest, iż Rosya jest — państwem słowiańskiem; nigdy ona niem niebyła. Rosya — to olbrzymia rasa, złożona z mnóstwa różnych plemion ras, w której słowianie — kropla w morzu W wieku XI, jak świadczy latopis, w księstwie Włodzimierskim słowianie byli jednostkami, które gubiły się w masie ludowej dwóch plemion nieslowiańskich — mery i muromców, księstwo Nowogrodzkie było zaludnione przez jednostki słowiańskie i masę ludową złożoną z meszczery, mordwy skinnych plemion, również na północnym-wschodzie Rosyi główną masą ludności stanowili korely i finowie, słowianie byli jednostkami i t. d."

Dla tego też, wyrzekszy się „polityki słowiańskiej" Rosya, zdaniem ks. Meszczerskiego, powinna wynagrodzić krzywdy tureckie i

„podzielić półwysep bałkański pomiędzy Turcyą i głównemi państwami europejskiemi, ogłosiwszy cieśniny i Konstantynopol neutralnymi, zaś słowiańskie państwa samodzielne potrzeba skasować."

Tylko w ostatecznym razie ks. Meszczerskij zgadza się na utworzenie samodzielnej Macedonii, której lud „sam tylko na całym półwyspie sprzyja uczciwie Rosyi"...

Cóż nato „neosłowianski" graf Bobryński?

*** Z powodu podanych przez „Utro Rossiji" rewelacyi p Niezależnego o „czarnych gabinetach" i zaprzeczeń naczelnika głównego zarządu poczt i telegrafów p. Sewastyanowa, „Rus. Mołwa" pisze:

„Pan Sewastyanow w dalszym ciągu twierdzi, iż „żadne „czarne gabinety" i wydziały perlustracyjne przy głównym zarządzie poczt i telegrafów nie istnieją". Lecz jednocześnie osoba „blizko zainteresowana sprawami wydziału poczt oświadcza", iż jej i innym podobnym osobom „doskonale wiadomo", kto ukrywa się pod pseudonimem p Niezależnego.

„Kiedyż to stało się wiadome? Może wcześniej, niż dowiedziała się o tem redakcya. „Utra Rossiji"? Jaką drogą? Perlustracyi czy jasnowidzenia?.. Lecz o jasnowidzących wydziału pocztowego jakoś dotąd nie słyszeliśmy"...

P. Sewastyanowowi pozostaje tylko utrzymywać, iż istotnie urzędnicy pocztowi posiadają rzadki dar jasnowidzenia

*** Syonistyczny „Razswiet" przyszedł do przekonania, iż rozwój spółek współdzielczych, szczególnie rolniczych, jest szkodliwy, ale tylko dla drobnych przekupniów małomiasteczkowych żydów, nabywających zboże z rąk pierwszych:

„Cały tragizm naszej sytuacyi — pisze „Razswiet"—polega jeszcze na tem, że my, żydzi, jako ludzie kulturalni, nie możemy nie zasadniczo powiedzieć przeciwko temu procesowi".

Co gorsza:

„Jeżeli nawet kooperatywy pozostaną na tym gruncie, jaki obrały na niedawnym zjeździe ekatcrynosławskim, t j. na czysto rzeczowym, bez domieszki antysemityzmu, to oprócz nieszczęścia materyalnego, proces ten przyniesie nam i uczucie ostrego bólu i krzywdy, będziemy zeznawali, iż nas wyrzucono nie za to, żeśmy żydzi, lecz wprost jako niepotrzebnych".

Ten sam proces całkiem naturalny, wyzwalający handel z pod szkodliwej opieki i wyzysku przekupniów, — odbywa się obecnie na szeroką skalę i w Królestwie, lecz tamtejsi „kulturalni żydzi" — nie uznają siebie za „niepotrzebnych" i krzyczą w niebogłosy o gwałtach polskich i polskich barbarzyństwach.

Informacye i pogłoski.

— Minister sprawiedliwości wniósł do Dumy Państwowej projekt prawa o powiększeniu etatów departamentu kasacyjnego senatu, gdyż departament ten jest ogromnie przeciążony pracą. W dn. 1 stycznia b r. w cywilnym departamencie kasacyjnym senatu było 11,683 spraw nierozpatrzonych. Praktyka zaś wykazała, iż senator może bez wysiłku rozpatrzyć 400 spraw rocznie, tymczasem obecnie na jednego senatora przypada 800 spraw z górą

— Niebawem zorganizowana zostanie komisya międzywydziałowa, która ma rozważyć sprawę wprowadzenia nauki rolnictwa do szkół początkowych wszystkich ministerstw i wydziałów.

— Minister oświaty złożył radzie ministrów projekt prawa o nowych etatach zarządów okręgów naukowych. Projekt przewiduje zwiększenie liczby okręgów naukowych i zmniejszenie ich terytoryów. Według nowego podziału gub. podolska należeć będzie do okręgu odeskiego. Utworzone zostaną nowe okręgi: saratowski, jarosławski, turkiestański i wschodnio-syberyjski.

— Ministerstwo komunikacyi rozpocznie wkrótce przebudowę kolei Warszawsko Wiedeńskiej na szerokotorową. Przebudowa dokonana zostanie przedewszystkiem na linii Aleksandrów — Łowicz.

— Ministerstwo sprawiedliwości opracowuje projekt prawa o zwiększeniu kar za rozpustę Do projektu powyższego dołączone będą również przepisy o karach za deprawacyę nieletnich

Z życia rosyjskiego.

Nawrócenie mnicha Inocentego Głośny mnich klasztoru bałckiego Inocenty, odbywający obecnie karę więzienną w Petrozawodzku, wyrzekł się swych błędów i w cerkwi więziennej uroczyście wyraził żal za swe czyny. Wobec tego Inocenty ma być osadzony w klasztorze dla dalszego odbycia kary, na którą został skazany za opór konwojowi.

Herezya na Athos. Archiepiskop Nikon przybywszy na pokładzie kanonierki do Athos zabrał się energicznie do tłumienia herezyi. Parostatek „Cherson" wiezie już z Athos do Sewastopola 360 zbuntowanych mnichów klasztoru św. Pantelejmona. Mnichom klasztoru św Andrzeja dano parę dni do namysłu. Aresztowani mnisi będą umieszczeni w klasztorach gubernii północnych Wśród heretyków znajduje się wielu poszukiwanych przez władze rosyjskie.

Kronika prowincyonalna.

(Z pism i od korespondentów)

— **Na szkołę handlową.** Ministerstwo handlu zgodziło się na udzielenie 100 tys. rb. pożyczki płoskirowskiemu T-wu szkoły handlowej na budowę własnego gmachu szkolnego. Pożyczkę gwarantuje miasto.

— **Powódź.** Z Mohylowa donoszą o szkodach, jakie wyrządził wylew Dniestru nadbrzeżnym mieszkańcom Mohylowa i wsi pobliskich Woda zniosła doszczętnie kilka nadbrzeżnych domów, wiele innych zatopiła i podmyła

— **Zatarg o miedzę** Niedawno komisya miernicza sprawdzała granice gruntów należących do miasta Baru. Okoliczni włościanie zebrali się tłumnie i nie dopuścili do pomiarów grożąc mierników pobiciem. Na pomoc wezwany był silny oddział strażników.

— **Pożar.** W Eliaszówce, w pow lityńskim, pożar zniszczył doszczętnie 17 sadyb włościańskich

— **Cena chmielu.** Wołyńskie T-wo chmielarzy ostrzega swoich członków, aby się nie spieszyli ze sprzedażą chmielu z urodzaju r. b., wobec spodziewanego niedoboru i wzrostu ceny. Obecnie przekupnie usiłują nabyć chmiel po 18 do 20 rb za pud, co im się już w paru miejscach udało Normalna cena chmielu w r. b. jak się spodziewają dojdzie do 30 rb.

— **Weterynarze ziemscy.** Zjazd wołyńskich weterynarzy ziemskich opracował plan organizacyi sieci rewirów weterynaryjnych w powiatach Wołynia. Według opracowanego planu — siedziby weterynarzy oznaczono w następujących miejscowościach: p o w. ż y t o m i e r s k i — Horoszki, Barasze, Pulin, Czudnów, Statkowce, Januszpol, Żytomierz, Kodnia, Andruszówka i Berezówka; p o w. w ł o d z i m i e r s k i — Włodzimierz, Olewsk, Lubomla, Szack, Krymno, Horochów, Poryck i Kiślin; p o w. d u b i e ń s k i — Dubno, Malin, Mizocz, Beresteczko i Kniahinin; p o w. z a s ł a w s k i — Zasław, Hryciów, Białhorodka, Sławuta, Butowce, Chrolin i Szepetówka; p o w. k o w e l s k i — Kowel, Maciejów, Koszyrsk, Ratno, W. Głusz, Stobychów i Nesuchojiżi; p o w. k r z e m i e n i e c k i — Krzemieniec, Poczajów, Wiszniowiec, Lachowce, Jampol i Szumsk; p o w. ł u c k i — Łuck, Torczyn, Kołki, Włodzimierzec, Rożyszcze, Manowicze i Trościaniec; p o w. z w i a h e l s k i — Zwiahel, Korzec, Sokołów, Berezdów, Lubar, Ostropol, Baranówka, Emilczyn i Horodnica; p o w. o w r u c k i — Owrucz, Słoweczno, Bazar, Ługiny, Narodycze, Iskorość, Biłokorowicze, Tatarynowicze i Jurów; p o w. o s t r o g s k i — Ostróg, Lachowce, Buhryn i Dołżek; p o w. r ó w i e ń s k i — Równo, Dąbrowica, Turczyn, Międzyrzecze, Klewań, Stepań, Berezno i Sarny; p o w. S t a r o k o n s t a n t y n o w s k i — Stary Konstantynów, Krasiłów, Kupil, Teofipol i Wołoczyska. Wszystkich rewirów weterynaryjnych ma być 86, o średnicy 20 do 30 wiorst. Projekt przewiduje otwieranie jednego rewiru w każdym powiecie, co roku.

— **Dział przeciwpożarowy** na wystawach ziemskich Kijowskie ziemstwo gub. postanowiło wprowadzić od r. b. do programu wystaw rolniczych, urządzanych w gubernii staraniem ziemstwa dział przeciwpożarowy. Dział ten obejmować ma eksponaty, wykazujące spustoszenia ogniowe w gub i środki walki z ogniem (straże, wodozbiory, budownictwo ogniotrwałe i t. p.), a także rozwój ubezpieczeń ziemskich

— **Grad.** Z Berdyczowa piszą o burzy gradowej, która wyrządziła w mieście i w okolicy znaczne szkody W mieście woda zalała dużo terenu.

— **Skutki deszczów.** Nigdy jeszcze chyba administracya kolei Południowo Zachodnich nie miała tyle kłopotu z ustawicznem naprawianiem uszkodzonego deszczami toru kolejowego, co w ciągu ostatnich kilku tygodni. Podczas tego okresu nie upłynęło ani jednego dnia bez uszkodzenia tu lub owdzie plantu albo mostu, codzień w tem lub innem miejscu komunikacya kolejowa odbywała się z przesiadaniem, albo co gorzej, zupełnie była wstrzymana. Roboty przy naprawianiu toru odbywają się codzień bez przerwy i pochłonęły już znaczne sumy.

Wczoraj w zarządzie kolei Południowo Zachodnich otrzymano szereg identycznych niemal wiadomości. W pobliżu stacyi Etuleja zawalił się na przestrzeni kilkunastu sążni tor kolejowy. Szyny i podkłady zawisły w powietrzu. Komunikacya towarowa została wstrzymana, osobowa zaś odbywa się z przesiadaniem.

W odległości paru wiorst od st. Bendery rozmyty został plant. Pociąg osobowy № 3 i mieszany № 22 przez kilka godzin stały w polu.

Na st. Reni zawalił się tor kolejowy na przestrzeni 5 sążni. Po obu stronach uszkodzonego nasypu stały przez dłuższy czas oczekując na budowę toru obwodowego pociągi №№ 3, 22 i 2.

Pierwszy z nich spóźnił się o 3 g 10 m., drugi o 1 g. 27 m. i trzeci o 2 g. 14 m.

Podróżni pociągów № 21 i 4, wskutek niemożności puszczenia wszystkich oczekujących na linii pociągów na nowozbudowany tor obwodowy, musieli się przesiadać.

Na stacyi Berdyczów szalejąca burza zerwała dach ze składu kolejowego. Wszystkie prawie znajdujące się w składzie towary uszkodzone zostały wodą.

Wczoraj z rana na st. Wołoczyska w parę minut po odejściu pociągu osobowego № 5 w odległości 15 sążni od mostu zawalił się na przestrzeni 10 sążni nasyp kolejowy. Komunikacya towarowa została ponownie zawieszona, komunikacya osobowa odbywa się z przesiadaniem. Na miejsce wypadku sprowadzono partyę robotników, którzy zajęli się naprawianiem nasypu. Normalna komunikacya przywrócona zostanie dzisiaj wieczorem.

— **Nowa filia pocztowa.** We wsi Nestoito pow. bałckiego gub. podolskiej otwarta została nowa filia pocztowa.

WYSTAWA.

Kronika wystawy.

— Kwestya komunikacyi tramwajowej na wystawie została, jak się zdaje, ostatecznie uregulowana Towarzystwo tramwajowe uznało gwarancyę, co do odpowiedzialności za nieszczęśliwe wypadki, złożoną przez Komitet wystawy i Towarzystwo rolnicze za zupełnie wystarczającą i zdecydowało się udzielić wagonów i prądu elektrycznego Wczoraj zarząd tramwajów zawiadomił telegraficznie bawiącego obecnie w Odesie dyrektora T-wa p Legodé, iż nie znajduje żadnych przeszkód do uruchomienia tramwajów na wystawie

W zarządzie T-wa panuje przekonanie, iż dyrektor również nie będzie miał nic przeciwko uruchomieniu tramwajów, które wobec tego zaczną funkcyonować w ciągu najbliższych dni Linia tramwajowa na wystawie jest już zupełnie gotowa; uszkodzenia, jakie poczyniły ostatnie ulewy zostaną niebawem naprawione.

— Fabryka maszyn i narzędzi rolniczych „Elworty" w Elizawetgradzie zawiadomiła komitet wystawy, iż zamierza ona wysłać na wystawę kijowską wszystkich robotników zatrudnionych w fabryce w ilości z górą 2500 osób Administracya fabryki zamierza zamówić w tym celu specyalny pociąg.

— Onegdaj kasa wystawy sprzedała 4133 biletów wejścia Wycieczki, które zwiedzały tego dnia wystawę liczyły 539 wychowańców z 32 kierownikami.

— Zwiedzili również wystawę szeregowcy konsystującego w Kijowie wojskowego oddziału lotniczego w ilości 50 z kierownikiem. Wśród wycieczek szkolnych zauważyliśmy: uczniów szkoły rzemieślniczej w Olkuszu, ziemskich szkół powiatu łochwickiego, słuchaczów kursów, pedagogicznych w Charkowie i Tyraspolu, połtawskiej szkoły ogrodniczej i in.

— W odpowiedzi na zawiadomienie komitetu wystawy o wybraniu kijowskiego okręgowego inspektora fabrycznego A Mikulina na prezesa wystawowej rady rzeczoznawców, ministeryum przemysłu i handlu zawiadomiło wczoraj komitet, iż zatwierdzenie p Mikulina na powyższem stanowisku napotyka trudności ponieważ jest on przedstawicielem ministerstwa w komitecie wystawy, w myśl zaś art 9 przepisów o ekspertyzie, prezes rady rzeczoznawców nie może być osoba należąca do administracyi wystawowej

— W myśl § 3 przepisów o ekspertyzie, kandydatów na członków komisyi rzeczoznawców wybierają sekcye na nowych ogólnych zebraniach, zatwierdza zaś ich prezes rady rzeczoznawców po porozumieniu się z przedstawicielami ministerstw. Wybory i zatwierdzenie członków komisyi rzeczoznawców według wspomnianych przepisów powinny nastąpić przed 1 lipca we wszystkich działach z wyjątkiem hodowlanego, ogrodniczego, hodowli drobiu i rolniczego Listy kandydatów do komisyi rzeczoznawców nadesłały już wszystkie sekcye, lecz komisye dotychczas nie mogą przystąpić do pracy z powodu niezatwierdzenia p A Mikulina na stanowisko prezesa rady rzeczoznawców.

— Dziś przybędzie do Kijowa urzędnik ministerstwa przemysłu i handlu Tarusin, delegowany do Kijowa w celu zorganizowania ekspertyzy na wystawie. Po przybyciu p. Tarusina wyjaśniony zostaną ostatecznie skład rady i komisyi rzeczoznawców oraz wszystkie kwestye dotyczące ekspertyzy.

— Wkrótce na wystawie rozpocznie się sesya odczytów i wykładów popularnych Odczyty odbywać się będą w sali kinematografu „Corso" i demonstrowane będą obrazami kinematograficznymi.

— Od dnia otwarcia działu lotnictwa (gdzie pobierana jest oddzielna 10-kopiejkowa opłata) zwiedziło go 1,600 osób dorosłych i 530 wychowańców szkół. Poza tem dział lotnictwa zwiedzały niektóre wycieczki (1,213 osób z 77 kierownikami)

W tych dniach w dziale awiacyi przybyły dwa nowe modele latające areoplanów typu Blériot i Newport. Będą one próbowane na projektowanym w sierpniu konkursie modelów.

— Na skutek odezwy wysłanej przez komitet olimpijski do wszystkich miejscowych organizacyi sportowych i oddziałów wojskowych, z prośbą o delegowanie swych przedstawicieli do komisyi sportowych, nadesłały listy delegatów następujące stowarzyszenia i oddziały wojskowe: „Kijowski Yacht-klub," T-wo gimnastyczne „Sport", kijowskie T-wo miłośników sportu żaglowego, „Kółko miłośników sportu", T-wo sportowe „Slavia", okręgowe kursy gimnastyki i fechtunku kijowskiego okręgu wojennego, 166 pułk rówieński, 6 batalion pontonierów, 165 pułk łucki, 131 pułk tyraspolski, 132 benderski, 168 mirgorodzki, 33 brygada artyleryi, 5 batalion pontonierów, 1 pułk kozaków uralskich, kijowska szkoła wojskowa i 129 pułk besarabski.

— Jak już wspominaliśmy, komitet wystawy postanowił urządzić specyalną wystawę nasion. Pożądane eksponaty, stanowiące 1) produkty kultury gospodarstw prywatnych; 2) materyał nasienny firm przemysłowych; 3) wyniki pracy instytucyi doświadczalnych i stacyi selekcyjnych.

Wystawa ma być otwarta 1 września. Do nadsyłanych okazów należy dołączać opisy sposobów kultury danych gatunków roślin, oraz wskazać miejsce w płodozmianie, rodzaj nawozu, sposób siewu i zbioru a także dane co do urodzaju za kilka lat ostatnich.

— Sekcya rolnicza postanowiła urządzić w swym pawilonie witrynę, w której codziennie wystawiane będą specyalne grafiki z przepowiedniami pogody w Kijowie na najbliższe dnie. Przepowiednie opierać się będą na wiadomościach kijowskiego i petersburskiego obserwatoryów metereologicznych Komitet wystawy zwrócił się do głównego obserwatoryum z prośbą o codzienne nadsyłanie szczegółowych biuletynów meteorologicznych.

— Wczoraj wieczorem odbyła się ekspertyza nadsyłanych do działu ogrodniczego kwiatów i owoców Wyniki ekspertyzy wiadome będą w tych dniach.

— Specyalna komisya, złożona z architekta gubernialnego, przedstawiciela inspekcyi fabrycznej, inżyniera miejskiego i przedstawicieli komisaryatu, oglądała wczoraj tramwaj linowy na górę Czerepanową, zbudowany przez inż. Oszczakiewicza. Po wypróbowaniu wagonów i hamulców i obejrzeniu linii, komisya przyszła do wniosku, iż tramwaj w jego obecnej postaci nie może być oddany do użytku publiczności

— Wczoraj przybyła ze Lwowa i zwiedzała wystawę wycieczka uczniów wyższych klas XI gimnazyum lwowskiego.

— Opracowane zostały przepisy, dotyczące porozumiewania się wystawców z zarządem i komisaryatem wystawy.

Na mocy tych przepisów dla porozumiewania się z zarządem i komisaryatem w różnych kwestyach wystawy z każdego pawilonu komitetowego wybierają z pośród siebie jednego przedstawiciela i jednego zastępcę, wszyscy zaś wystawcy prywatni i właściciele teatrzyków — 5 przedstawicieli i tyluż zastępców. Wystawcy z galeryi oszklonej wybierają 2 przedstawicieli.

Dla porozumiewania się w sprawach ogólnych dla całej wystawy przedstawiciele wystawców wybierają z pośród siebie 3 pełnomocników i 3 ich zastępców, którzy występują w imieniu ogółu eksponentów. Niezależnie od tego każdy wystawca ma prawo osobiście zwracać się do zarządu lub komisaryatu, jak również zarząd lub komisaryat ma prawo żądać wykonania istniejących przepisów i utrzymania porządku od każdego poszczególnego eksponenta.

Przedstawiciele i pełnomocnicy nie posiadają żadnej władzy wykonawczej, nie mogą wydawać żadnych rozporządzeń lub mieszać się do czynności administracyi wystawy i urzędników komitetu.

Biurowość i korespondencya przedstawicieli i pełnomocników z zarządem i komisaryatem prowadzona jest przez specyalny wydział biura wystawy, którym zarządza sekretarz wystawców Na utrzymanie powyższego wydziału idą sumy dobrowolnie składane zarządowi przez wystawców. Sumy te mogą być wydatkowane również na reklamowanie wystawy, przyczem zarząd wystawy może rozporządzać nimi wyłącznie za zgodą pełnomocników.

Pawilon Jurotatu.

W ładnym, oszklonym pawilonie wystawiło swe eksponaty Południowo-rosyjskie Towarzystwo handlu towarami aptecznymi, czyli t. zw. w skróceniu „Jurotat".

Oprócz ziół, korzeni, kór i surogatów, sprowadzanych częściowo z zagranicy, częściowo zaś z kraju, „Jurotat" wystawił preparaty własnego wyłącznie wyrobu, którymi zasila apteki prywatne, ziemskie, kolejowe i rządowe oraz składy apteczne w guberniach: kijowskiej, podolskiej, wołyńskiej, połtawskiej, charkowskiej, czernihowskiej i innych.

Zarząd Towarzystwa i fabryka mieszczą się w Kijowie. T-wo posiada swe filie hurtowe w Odesie i Ekaterynosławiu i 6 sklepów dla sprzedaży detalicznej w Kijowie.

Do wyrobu preparatów farmaceutycznych i kosmetyków, tudzież do fabrykacyi mydła Towarzystwo posiada urządzone według najnowszych wymagań techniki ówczesnej laboratorya parowe, zatrudniające około 200 farmaceutów i robotników. Zwiększające się z roku na rok obroty „Jurotatu" przekraczają obecnie sumę 5 milionów rubli rocznie.

Rozszerzając z biegiem czasu zakres swej działalności Towarzystwo stale dążyło i dąży do wytwarzania na miejscu różnych sprowadzanych dotąd z zagranicy przetworów farmaceutycznych i w tym zakresie osiągnęło już znaczne rezultaty.

Obecnie Towarzystwo sprowadza z zagranicy wyłącznie prawie środki opatentowane tudzież nie produkowane wcale w Rosyi zioła i korzenie, które przerabiane są we własnych laboratoryach na tynktury, służące do wyrobu różnych lekarstw.

Pośrodku pawilonu figurują wspomniane przed chwilą kory, korzenie i zioła, które widzimy następnie zmienione w różnych stadyach przetworu, a więc pokawałkowane, sproszkowane i przerobione na tynktury.

Oprócz znanych zresztą szerszej publiczności mydeł własnego wyrobu, których liczne okazy oglądać można w opisywanym pawilonie, Jurotat wystawił całą piramidę paczek z proszkiem do prania bielizny. Jest to doskonały i stosunkowo tani środek własnego wynalazku, noszący popularną nazwę „Juroksilu". Dział kosmetyków uzupełniają ułożone w ładne desenie, flaszki z perfumami i wodą kolońską.

Na innem miejscu widzimy ułożone symetrycznie kapsle z olejkiem rycynowym, kopajskim balsamem i terpentyną Oglądamy z kolei flaszki z wodą chinową, oraz eleksirem tymolowym do zębów. Tuż obok wystawiona została cała kolekcya najróżniejszych różnokolorowych pastylek, do wyrobu których „Jurotat" posiada doskonałą jedyną w Rosyi maszynę, która wytłacza 10,000 pastylek na godzinę.

W drugim miejscu spoczywa cały stos paczek z proszkami do kąpieli. Jedne z nich dają kwas tlenowy drugie kwas węglany

Naogół pawilon Jurotatu sprawia wrażenie nader dodatnie. Nie widać tutaj nużącego przeładowania eksponatami, które daje się zauważyć w wielu innych pawilonach

W opisywanym pawilonie łatwo i szybko można się zoryentować i nabrać pojęcia o wytwórczości Towarzystwa.

Z wycieczki na Litwę i Żmudź.

Od jednego z uczestników zorganizowanej przez p. Żukiewiczową wycieczki otrzymujemy garść zamieszczonych poniżej wrażeń.

Otóż nareszcie jesteśmy w wagonie. Pociąg rusza. Przypatrujemy się wzajemnie z ciekawością i każdy w myśli ocenia przyszłych towarzyszy Jak się później okazało, prawie każdy myślał, że wycieczkę nie można zaliczyć do udatnych, a to z powodu małej ilości uczestników, jako też nieobiecującej pogody. Okazało się wręcz przeciwnie: a więc niewielka liczba jadących przyczyniła się do nietworzenia kółek odrębnych w towarzystwie, niestała zaś pogoda — do powiększenia ilości przygód i wrażeń.

Kiedyśmy tak poważnie siedzieli, s a g e s c o m m e u n e i m a g e, pani przewodnicząca, widocznie dla dywersyi, dała hasło do przejrzenia zapasów i do wspólnej przekąski. Przy tej czynności języki nasze się rozwiązały, nastąpiło ogólne zbliżenie się, rozmowa, tak, że nim dojechaliśmy do Baranowicz, już byliśmy z sobą tak zaprzyjaźnieni, jak gdybyśmy nie kilka kurczaków, ale tradycyjną beczkę soli z sobą zjedli.

Z Baranowicz ruszyliśmy końmi przez wsie białoruskie, przyjmowani nadzwyczaj gościnnie przez miejscowych obywateli i mając tym sposobem możność poznania mieszkańców i przyjrzenia się starym litewskim dworom, krytym gontą, z gankiem opartym na białych kolumnach i oplecionych dzikiem winem. We wsiach, spotykanych po drodze, odbywanej jednokonnymi wózkami chłopskimi, dość wygodnymi, widzieliśmy ślady rządów Murawiewa, w kościołkach zabranych i na cerkwie przerobionych zapomocą zmiany stylu na bizantyński i dodania okrągłych zielonych kopułek.

Odwiedziwszy po drodze Zaosie i Kamień Filaretów, przybyliśmy do Tuhanowicz. Tu oglądaliśmy wiele pamiątek po Mickiewiczu i Maryli, cudny stary park i groby rodzinne książąt Tuhanów, potomków Jadźwingów.

Między tymi zabytkami jak duch przesuwa się ostatnia z tego rodu p Jadwiga Tuhanowska, która z pietyzmem opiekuje się tem gniazdem wymarłych orłów. Gościnnie przez nią przyjęci, z ust jej wiele ciekawych wrażeń osobistych i społecznych, niestety, przygnębiająco smutnych usłyszeliśmy.

Podążyliśmy dalej ku Nowogródkowi, zwiedzając po drodze jezioro Świteź. Nocleg mieliśmy o parę wiorst od Świtezi, w Czombrowie. Tu zaprojektowaliśmy, aby zobaczyć Świteź nie tylko w dzień, ale i przy świetle księżyca. Ruszyliśmy więc po kolacyi piechotą w kierunku jeziora Gdy już byliśmy zaledwie o pół wiorsty od celu zamierzonego, ze strachem spostrzegliśmy zmianę pogody. Niebo się chmurami zaciągnęło, wkrótce deszcz ulewny zaczął padać. Szczęściem jednokonny wózek w porę się znalazł, do którego schroniły się starsze panie, co ich od zmoknięcia wprawdzie nie zabezpieczyło, ale od dalszego pieszego spaceru po rozmokłym gruncie ochroniło. My zaś mężczyźni, podawszy ramię pozostałym paniom, wśród ogólnej wesołości doszliśmy do dworu.

Z Nowogródka dostaliśmy się do Wilna. Tu dzięki d-rowi Zahorskiemu i p. Jurjewiczowi zwiedziliśmy miasto, kościoły i drogie sercom naszym pamiątki i zabytki narodowe. Na zakończenie — Muzeum Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Muzeum to, zaledwie 5 lat temu założone, świetnie się rozwija dzięki staraniom, nakładowi i pracy społeczeństwa. Będzie to jedna z najpoważniejszych naszych placówek naukowych. W Wilnie bawiliśmy cztery dni. Zwiedziliśmy Werki, o kilka wiorst odległe, a posiadające piękny pałac, zbudowany w 1780 roku przez biskupa Massalskiego. Nie znać na tej budowie, że była w 1812 roku zburzona przez żołnierzy francuskich. Pełno tam pamiątek po dawnych posiadaczach, a zwłaszcza po Radziwiłłach z Nieświeża.

Po uciążliwej podróży do Połągi, bo aż 74 wiorsty końmi z Libawy, zatrzymaliśmy się tam kilka dni, żeby zwiedzić zakład kąpielowy, gdzie uprzejmie przyjmował nas dyrektor p. Andrzejowski Końmi dalej dostaliśmy się do Inoborga, skąd po Niemnie statkiem zwiedziliśmy Kowno.

Po drodze, urozmaiconej zabawnemi przygodami, zwiedziliśmy śliczną rezydencyę i oranżeryę hr. Tyszkiewicza w Kretyndze, hr. Platera w Szwekniach, zwierzyniec z jeleniami i danielami, i znów hr. Tyszkiewicza w Krasnym Dworze pod Kownem.

Trafiliśmy na majówkę urządzoną przez hr. Tyszkiewicza dla wioślarzy kowieńskich, gdzie również czekało nas miłe przyjęcie. Zwiedziliśmy pałac, specyalnie na naszą intencyę oświetlony, stajnie i t p, potem wzięliśmy udział w zabawie tanecznej i dopiero po jej skończeniu powróciliśmy do Kowna. Dalej, ze czcią największą dla Elizy Orzeszkowej, naszej wielkiej powieściopisarki zwiedziliśmy jej dom w Grodnie Byliśmy też w pałacu, w którym odbył się niegdyś ów haniebny sejm niemy. W planie naszej krajoznawczej podróży, mieliśmy, naturalnie i wizytę żubrom w ich odwiecznej siedzibie, w puszczy białowieżskiej. Oglądaliśmy z podziwem te olbrzymie zwierzęta, królujące na swobodzie, jarzmu ludzkiemu przez tyle wieków niepodległe, szczęśliwe.

Na tem kończę opis naszej podróży. Oprócz miłych wspomnień tych 3 tygodni razem spędzonych, pozostało nam zamiłowanie do poznania kraju rodzinnego, jego pamiątek historycznych i literackich. Udanie się jej zawdzięczamy energii i poświęceniu pani Żukiewiczowej. Jej też, jako jeden z uczestników składam raz jeszcze serdeczne podziękowania polecając się pamięci, aby na rok przyszły w inną stronę kraju rodzinnego kroki nasze zwrócić zechciała.

Stanisław Steckl.

Jan Lamański.

Pieniądz.

III.

Na jakimkolwiek dziś procederze
Pieniądz zdobyłeś (w znacznej ilości),
Świat, choć się zrazu trochę pogderze,
W końcu ci odda się w pacht.. z miłości.

Ten znak na swojej kto ma banderze:
Pieniądz!—nie lęka się i podłości
Błąd mu przebaczy w prawa literze
Świat, choć się zrazu trochę pozłości.

Chociażby tytuł miał do honorów;
Choćby hetmańskiej godzien buławy,
Choćby na drodze zaszczytów, sławy;
Gdy nie posiada w banku walorów,
Będzie się źle czuł, wstydem rumieniąc
Człowiek dzisiejszy, gdy biedny w pieniądz.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś 10 (23) 7-iu braci męczenników.
Jutro 11 (24) Pelagii P. M.

Wschód słońca o godz. 4 m. 16
Zachód słońca o godz. 7 m. 56
Długość dnia godz. 15 m. 40

Kalendarzyk Historyczny

23 lipca n. st.

Roku 1711 Pokój nad Prutem. Turcy zmuszają Piotra I do wyprowadzenia wojsk rosyjskich z Polski.

— **Sprawy szkolne.** Na ostatniem posiedzeniu miejskiej komisyi szkolnej powzięto doniosłą uchwałę, postanawiając we wszystkich wyższych szkołach początkowych miejskich wprowadzić wykłady języków francuskiego i niemieckiego w charakterze przedmiotów obowiązkowych, aby w ten sposób wychowańcom tych szkół ułatwić wstęp do wszystkich średnich zakładów naukowych ministerstwa oświaty.

Na stanowisko nauczycieli w wyższych szkołach początkowych przyjęto przeważnie osoby posiadające wykształcenie uniwersyteckie.

Dalej komisya postanowiła otworzyć od jesieni przy miejskiej szkole 2 klasowej na Kureniówce wyższą szkołę początkową (typu mieszanego (w r. b. tylko dwie pierwsze klasy). Pozwolenie kuratora okręgu na otwarcie szkoły już otrzymano i rada miejska asygnowała na ten cel 5,000 rb. Personel nauczycielski szkoły składać się będzie z przełożonego, nauczycieli z wyższem wykształceniem matematycznem, 2 nauczycielek, które ukończyły wyższe kursy żeńskie oraz 2 nauczycielek francuskiego i niemieckiego.

W końcu komisya postanowiła utworzyć przy każdej szkole radę opiekuńczą. Do rady opiekuńczej szkoły kureniowieckiej wybrano prezesa miejskiej komisyi szkolnej d ra Burczaka, oraz członków komisyi A. Kobca, W. Kobca, W. Ignatowicza, J. Rycherta i S. Słusarewskiego.

— **Szkoła palaczy samochodowych.** Zgodnie z uchwałą rady miejskiej, która postanowiła przy Aleksandrowskiej szkole rzemieślniczej założyć szkołę dla palaczy samochodowych miejska komisya szkolna opracowała projekt ustawy i programu szkoły; oba projekty niebawem zastaną przedłożone do zatwierdzenia radzie miejskiej.

Poza tem komisya postanowiła zwrócić się do rady miejskiej z prośbą o asygnowanie 15,000 rb. na urządzenie szkoły i specyalnego oddziału dla naprawy samochodów.

Szkoła ma być otwarta już w jesieni r. b.

— **Nowy park.** Porządek dzienny najbliższego posiedzenia rady miejskiej zawiera między innemi wniosek o umieszczenie w preliminarzu wydatków miasta na r. 1914—100,000 rb. na urządzenie i utrzymanie parku Aleksiejewskiego na placu św. Trójcy, zajętym obecnie przez wystawę. Zarząd nad nowym parkiem ma być według projektu oddany w ręce p. W. Jozefiego.

— **Drugi most na Dnieprze.** Naczelnik kolei Południowo-Zachodnich zawiadomił prezydenta miasta, iż podniesiona przezeń kwestya przystosowania nowego mostu kolejowego (którego budowa rozpocznie się jeszcze w r. b.) do ruchu pieszego i kołowego oddana została do rozpatrzenia głównego zarządu kolei. Naczelnik kolei Poł.-Zach. prosi o zakomunikowanie mu szczegółowych danych, dotyczących wyspy Truchanowej i jej mieszkańców.

— **Przed wykupem.** Na skutek prośby zarządu miejskiego o delegowanie specyalnego sędziego pokoju dla prowadzenia sprawy zabezpieczenia dowodów i dokonania spisu inwentarza Towarzystwa tramwajów miejskich, starszy prezes kijowskiej izby sądowej zawiadomił prezydenta miasta, iż prezes zjazdu sędziów pokoju otrzymał już stosowne instrukcye i zastosuje niezbędne środki, aby procedura spisu inwentarza odbywała się bez żadnej zwłoki.

— **Skutki deszczów.** Towarzystwo walki z chorobami zakaźnemi zawiadomiło wczoraj prezydenta miasta, iż po ostatnich ulewach instytut bakteryologiczny i nowe kliniki uniwersyteckie zostały zupełnie odcięte od miasta, ponieważ na jedynej drodze z miasta do klinik woda uczyniła ogromną wyrwę głębokości kilku sążni. Towarzystwo prosi zarząd miejski o niezwłoczne zarządzenie środków w celu przywrócenia komunikacyi.

— **Zniknięcie stawów.** W Światoszynie zdarzył się wypadek nadzwyczajny. Dwa znajdujące się w tej miejscowości, oddzielone od siebie groblą stawy, przestały istnieć. Woda znalazła sobie niewiadome ujście i spłynęła — odsłaniając błotniste dno stawów.

— **Echa nadużyć.** Wczoraj z rana wyjechał z Petersburga do Kijowa pomocnik nadprokuratora senatu p. Litowczenko. Obecny jego przyjazd, jak i poprzednie, łączy się w związku z ujawnionemi w zarządzie kolei Południowo-Zachodnich nadużyciami. Nadużycia te dały władzom śledczym materyał tak obfity, iż dotychczas nie został on jeszcze rozpatrzony. Utrudniała ogromnie pracę władz śledczych i ta okoliczność, że nie są one należycie obeznane z biurowością i przepisami kolejowymi, jakoteż z taryfami przewozowemi.

Celem przyjazdu Litowczenki jest należyte zorganizowanie całej akcyi śledczej celem jej przyśpieszenia. Według otrzymanych przez nas wiadomości, zawieszone od niejakiego czasu badania osób, będących w tym, lub innym związku z nadużyciami kolejowemi, po przybyciu Litowczenki, będą wznowione. Ma być również dokonana ponowna rewizya spraw różnych wydziałów i sekcyi zarządu kolejowego.

— **Poduszki „Pogotowia".** Pogotowie kijowskie dla zwiększenia dochodów wprowadza nader praktyczną inowacyę Zamierza ono rozpocząć sprzedaż specyalnych poduszek robionych z perkalu i wypchanych trawą morską do użytku pasażerów. Każda poduszka znajdować się będzie w opieczętowanej kopercie, do której zostanie załączony kijowski rozkład pociągów i statków Cena poduszki wynosić będzie 10 kop., sprzedawane zaś będą poduszki na dworcach kolejowych, przystaniach rzecznych i t. d.

— **Malwersacye** W kijowskim centralnym biurze telegraficznem wykryte zostały malwersacye z telegramami giełdowemi na szeroką skalę Ujawnienie tych malwersacyi posłuży zapewne do wykrycia olbrzymiej panamy giełdowej, która odsłoni przed nami zakulisową stronę niejednej spekulacyi, wyjaśni niejedną tajemnicę lub niezrozumiałą dotychczas zagadkę

W krótkich słowach sprawa tak się przedstawia: Nie tak dawno niektórzy spekulanci, otrzymujący z Peterburga specyalne telegramy o nastrojach giełdy i kursie rozmaitych walorów, zwrócili uwagę na okoliczność, iż pewna grupa osób grających na giełdzie zawsze posiada najwcześniejsze i najlepsze informacye Wkrótce przekonano się, iż osoby te w jakiś tajemniczy sposób dowiadywały się o kursie popierów na 1/2 godziny przedtem niż otrzymywali odnośne telegramy inni spekulanci Dalsza obserwacya dostarczyła dowodów, iż osoby te otrzymują swe wiadomości w biurze telegraficznym. Wówczas zakomunikowano o tem jednemu z pomocników naczelnika telegrafu, którz zaczął śledzić czynności urzędników, odbierających telegramy z Petersburga i wkrótce pochwycił na gorącym uczynku jedną z urzędniczek, gdy kopjowała terminowy telegram giełdowy. Zapytana, poco to robi, zmieszała się i oświadczyła, iż prosił ją o to urzędnik Lubowicz.

— **Wyjazd A Krywoszeina** Wczoraj o godz. 9 min 20 wyjechał z Kijowa naczelnik głównego zarządu rolnictwa i urządzeń rolnych A Krywoszein. Do stacyi Sarny odprowadzali go generał gubernator T Trepow, gubernator M. Sukowkin, poseł do Dumy Państwowej W Demczenko, naczelnik kolei Południowo-Zachodnich i zarządzający kancelaryą generał-gubernatora.

— **Sprostowanie.** W numerze wczorajszym naszego pisma w notatce „Nowa kaplica" skutkiem pomyłki korektorskiej błędnie podana nazwa wsi, w której odbyło się poświęcenie fundamentów nowej kaplicy. Powinno być „Jezierna", a nie „Jesielna", co niniejszem prostujemy.

— ZABITY ROBOTNIK. Wczoraj w posesyi № 103 przy M. Błagowieszczeńskiej podczas znoszenia piętrowego domu zawaliła się ściana, przygniatając jednego z robotników Grzegorza Szałajewa Sz. wyciągnięto z pod gruzów ze zmiażdżoną czaszką Zabity liczył 36 lat.

— KRADZIEŻ. Na terytoryum wystawy z pawilonu kinematograficznego Święcickiego skradziono 4 filmy kinematograficzne wartości 500 rb

— KRWAWE STARCIE. Na ul. Kiryłowskiej podczas bójki Laluszkin uderzył Kotowa łopatą po głowie z taką siłą, iż K. padł bez zmysłów na ziemię. Lekarz Pogotowia skonstatował u poszkodowanego uszkodzenie czaszki.

— NAPAD. Na rogu Głuboczyckiej i Petrowskiej nieznani chuligani zbili i ograbili S. Buzińskiego.

— ZBIEGŁY RZĄDCA. Rządca domu d-ra Benderskiego przy ul. W. Wasylkowskiej S Halperin otrzymawszy od lokatorów tytułem komornego około 2,000 rb., przywłaszczył je sobie i umknął, jak powiadają, za granicę.

— SAMOBOJSTWO. Onegdaj na przystani rzucił się do Dniepru i utonął robotnik Naumenko

— ZAMACH SAMOBÓJCZY. Wczoraj w ogródku Złotobramskim otruła się amoniakiem 16-letnia dziewczynka niewiadomego nazwiska. Pogotowie odwiozło ją do szpitala.

— ZAGINIONY CHŁOPCZYK. Dn. 24 go czerwca z domu № 49 przy ul. Mokrej zginął 13-letni Aleksy Gudź. Poszukiwania chłopca są dotychczas bezowocne.

Biuletyn kijowskiej stacyi meteorologiczna;

Dnia 9 22) lipca 1913

	g. 7 z rana	g. 1 po poł.	g. 9 wiecz.
Temp. pow. wedł. Cels	14,9	16 8	16,1
Barometr przy 0° w mm	739.6	740,4	74 ,3
Stop. wilgotności w proc	86	76	77
Kier. i szybk. wiatru (wmm)	Z_6	Z_4	Z_6
Chmur. wedł. 10-stopn. sys:	10	10	9
Ilość opadów w mm	—	—	—

od g. 9 ej wiecz.
z g. 9-ej wiecz.

Najw. temper. powietrza w ciągu doby	18,4
Najniższa	14.7
Przeciętna temper. pow. w ciągu doby	15.7
Wielol. przed. temp pow. w ciągu doby	19 5

Ogólny stan pogody w Rosyi europejskiej z rana na podstawie telegramu głównego Obserwatoryum fizycznego.

Deszcze spadły we wszystkich rejonach oprócz pasa północnego i wschodu. Temperatura wyższa od normalnej w pasie północnym i w części południ.-wschodu, niższa w pozostałej Rosyi.

Pogoda przewidywana: chłodniej w gub. nadbaltyckich, chłodnawo na zachodzie, cieplej w centrum i na południ.-zachodzie, umiarkowane ciepło na wschodzie, upały w pozostałej Rosyi; deszcze w kraju nadbaltyckim, w Finlandyi i miejscami w południowej połowie Rosyi.

Zabawy i widowiska.

Komedya rosyjska w gmachu opery: Dziś: „Państwo Meyerowie"; jutro: „U stóp bachantki".

Operetka rosyjska: Dziś: „Król się bawi"; jutro: „Bocaccio".

Kinematografy: Kino-teatr i Ekspress: „Córka miłości", „Porwanie Cyganki", „Z prądem Nigru", „Tygodnik Pathé", „Kronika Gaumond". Korso": „Za pocałunek dziecka", Gavroche na spacerze", „Lalka Leńci", „W Abruzzach", „Tygodnik ostatnich wypadków."

PRZYJECHALI DO KIJOWA.

Hotel Continental: pp. A. Winogradzkij, rz. r. st., K. Nejman, W. Melwil, J. Marfinow, G Szrejder, J. hr. Szembek, Z. ks. Kantakuzinci, O. Esmenper, I. Malikow, J. Malikowa, W. Kozakowski, A. bar. Maas, K. Draczewska.

Grand-Hôtel: pp. A. Grudowa, P. Czapczyński, K. Wencel, J Kersztyn, W Mai, J Rozenblum, W. Triton, S. Ejnor, W Woznicki, J. Markow.

Hotel François: pp. W. Kożyn, A. Gonczarow, A. Bielikowska, W. Reichert, P. Oster, A. Waldow, K. Jałowicki, G. Sianożęcki, S. Webrzycki, J. Szwanderow, M. Mastynienko, J. Ochlewska, M. Drażejkin, J. Lawa, P. Adelheim, K Kulikowski.

Hotel Ermitage: pp. A. Ponomarew, M Ponomarewa, T. Ponomarew, M. Pinkenson, A. Karaskiewicz, W. Tarnawski, T. Berezowski.

Hotel Praga: pp. J. Zgórski, Z. Jurkiewicz, S. Tomaszewski, J. Makarenkow, A. Steadecka, I. Szrag, A. Osińkowski, A. Uspieńska, S. Duracz, E Szrag, A Lubimow, S. Uspieński, A Kełokołowa, J. Kołokołow, A. Derbander, N. Kaszczenko, S. Rylke.

Hotel Kané: pp. J. Pietrow, R. Konowałow, M. Jasnowski, W Jasnowska, S. Szyrokow, E. Funajew, S. Kuczera, M Neroda.

Hotel Universal: pp M. Schwarcenstein, M. Miasojedow, I. Dochman, M. hr. Czosnowski, S. Rabinowicz, A Iwanczenko

Palast Hôtel: pp. S. Hurman, Ch. Padwa, Z. Łoszkarewa, A. Zeman. M Kulczycki, M. Erlich, M. Demin, D. Jefimow, E Wardein, L. Hanopolski, M Kozancewa, A. Waszczenko, U. Goltenstein, A Berlin, J. Rejtelman. Ch. Liberson, M Godes, N. Zilberbaum, M. Głuchowski, R Heinisman, D Prilucki, J Blucher, S. Elstein, P. Uchtomski.

Grand-Hôtel Imperial: pp J. Kronhaus A Miropolski, Ch Purisman, M. Zak, A. Hriszczenko, M. Iwaszczenko, J. Liwszyc, M Połoński, L Majzel, A. Szejnes, M. Landau.

Hotel Rosya: pp. W. Starodubcew, M. Rokotian, Z. Krzyżanowski, Z. Ber, A Łusicki, M. Baratowa, M. Chlibcewicz, J. Kołomijec, M Smirnow, A. Rozmaricyn, E. Palecha, J. Borowski, A Stanelajt.

Z giełdy cukrowej.

W pierwszych dniach ubiegłego tygodnia na rynku cukrowym panowało w dalszym ciągu bardzo mocne usposobienie z kryształem gotowym i przeliczeniami, przyczem na stacyach kolei Południowo Zachodnich odczuwać się dawał brak cukru gotowego, ponieważ kryształ poprzedniej emisyi został, jak wiadomo sprzedany jeszcze przed otrzymaniem wiadomości o niej. Już jednak w środę zaczęto na giełdzie mówić o spodziewanej nowej emisyi, w piątek zaś pogłoski te znalazły potwierdzenie w podanym przez nas telegramie o dokonanej emisyi 3 mil pudów kryształu z zapasu wolnego.

W przeciwieństwie do poprzedniej nowa emisya przynajmniej chwilowo wpłynęła na zniżkę cen kryształu (do 4 rb. 10 kop. na przeciętnych stacyach kolei Południowo-Zachodnich) i bieżących przeliczeń Przyszłe przeliczenia otrzymały się na poziomie 70 kop.

Ostatnia emisya podniosła kontyngens cukru wolnego dla rynku wewnętrznego do 85 mil. pud.; w ten sposób przewyższył on kontyngens przyszłoroczny o 4 mil pud. Procentowy podział cukru według kategoryi ponad pierwsze 80 tys. pud dla każdej cukrowni wynosi: wolnego cukru — 87 32%, zapasu wolnego — 6,34% i zapasu nietykalnego — 6,34 proc.

Komisya notowań przy giełdzie kijowskiej sprawdziła w ciągu ubiegłego tygodnia następujące tranzakcye:

Kryształ kampanii 1912 — 1913 r.:

1) 27,000 pudów, stacya Potasz, po 4 rb. 17 k. natychmiast (2 gie T wo cukrowni „Iwanki" - Dom. Handl. Br. Kahan);

2) 30,600 pudów, stacya Zarudyńce, po 4 rb. 18 kop., na lipiec — sierpień (T-wo cukrowni „Topory" — Charkow. filii banku Międzynarodowego);

3) 7,200 pudów, stacya Monasterzyska po 4 rb. 18 kop., natychmiast (Kijowskie kup. T-wo wzajemn. kredytu — bankowi);

4) 9,990 pudów, stacya Apraksino, po 4 rb. 24 kop., na lipiec (T-wo cukrowni „Wielki Bobryk" — bankowi);

5) 10,800 pudów, stacya Wapniarka, po 4 rb 25 kop, na lipiec (Spekulant — J. Gepnerowi).

Kryształ kampanii 1913 — 1914 r.:

1) 30,000 pudów. stacya Kalinówka, po 3 rb. 95 kop., na wrzesień (T wo cukrowni „Kalinówka"— Dom. Handl. Br. Kahan);

2) 33,300 pudów, stacya Kotiużany, po 3 rb. 92 kop, na wrzesień — listopad (T-wo cukrowni „Wyższy Olczedajew" — T-wu Wogau i S-ka);

3) 27,000 pudów, stacya Kotiużany, po 3 rb. 92 kop., na wrzesień — listopad (T-wo cukrowni „Wyższy Olczedajew" — spekulantowi);

4) 17,100 pudów, stacya Kalinówka, po 3 rb 92 kop, na wrzesień — listopad (T-wo cukrowni „Kalinówka" — T-wu Wogau i S-ka);

5) 13 500 pudów, stacya Kalinówka, po 3 rb. 92 kop (T-wo cukrowni „Kalinówka" — spekulantowi).

Wymiana świadectw:

1) 29 075 pudów, po 76 1/2 kop. (Spekulant — cukrowni Maryińskiej);

2) 15,000 pudów, po 70 kop., na grudzień — styczeń (Spekulant—Kijow. bankowi Prywatnemu).

Telegramy.

Od korespondentów własnych i Agencyi Petersburskiej

Druga wojna na Bałkanach.

Dokoła wojny.

Białogród (Wł.). Źródła urzędowe serbskie zaprzeczają, jakoby koło Kustendilu toczyły się obecnie walki pomiędzy serbami i bułgarami.

Berlin (Wł.). W tutejszych kołach dyplomatycznych zapewniają, iż zabór Adryanopola nie zmieni postanowienia mocarstw i Bułgarya utrzyma się w określonych granicach.

Bukareszt (Wł.). Według doniesień z pola walki nastąpiło połączenie wojsk rumuńskich i serbskich.

W Turcyi.

Konstantynopol (AP). Gazetom tutejszym zabroniono ogłaszania szczegółowych wiadomości o działaniach armii tureckiej w Rodosto. Zabroniono również przyjazdu korespondentom zagranicznym.

Konstantynopol (AP). Patryarcha ormiański podał się do dymisyi.

Konstantynopol (AP). Enwer-beya wysłano do Rodosto w celu przywrócenia porządku.

Rokowania pokojowe.

Białogród (Wł.). Dotychczas przebieg rokowań pokojowych w Niszu pomyślny. Pokój prawdopodobnie będzie podpisany w Bukareszcie

Konstantynopol (AP). Pełnomocnicy serbski Pawłowicz i bułgarski Naczewicz prowadzą w dalszym ciągu rokowania z Portą.

Ateny (AP.) Rząd grecki deleguje do Niszu jednego z wyższych urzędników sztabu generalnego w celu omówienia sprawy pokoju.

Wstrzymanie pochodu armii rumuńskiej.

Bukareszt (Wł). Zapewniają w tutejszych sferach miarodajnych, iż Rumunia przekonawszy się o szczerości zamiarów pokojowych Bułgaryi wstrzyma pochód armii do Sofii.

Bukareszt (Wł.). Armia rumuńska otrzymała rozkaz wstrzymania pochodu.

Narada.

Konstantynopol (AP). Dn. 9 lipca w pałacu pod przewodnictwem sułtana odbyło się posiedzenie rady ministrów, które trwało 3 godziny. Omawiano kwestyę wypowiedzenia wojny Bułgaryi.

Zaprzeczenie.

Wiedeń (AP.) Misya bułgarska zaprzecza kategorycznie rozpowszechnionej pogłosce o abdykacyi króla Ferdynanda.

W Bułgaryi.

Londyn (AP). Rząd bułgarski polecił władzom, które opuściły swe stanowiska — złożenie podania o dymisyę.

Porozumienie angielsko-rosyjskie.

Londyn (Wł). Nastąpiło ważne porozumienie pomiędzy Anglią i Rosyą w sprawie Dardaneli i Egiptu

Paryż (Wł.). W związku z porozumieniem angielsko-rosyjskiem, znajduje się zamierzona podróż do Rosyi generała francuskiego Joffre'a.

Paryż (Wł). Szef francuskiego sztabu generalnego Joffre za 6 dni udaje się do Petersburga

Bitwa pod Adryanopolem

Sofia (Wł). Bitwa pod Adryanopolem trwała kilka godzin Załoga bułgarska po zaciętej walce poddała się. Turcy obsadzili kilka fortów. Adryanopol podobno płonie.

Akcya Turcyi

Konstantynopol (AP.) „Tanin" donosi, że wojska tureckie dn. 9 lipca miały wkroczyć do Adryanopola.

Konstantynopol (AP.) Wojska tureckie posuwając się wgłąb Tracyi, wzięły do niewoli 600 szeregowców i 9 oficerów bułgarskich i zabrały na stacyi Czerkies Kioj kilka wagonów z żywnością

Londyn (AP). Do agencyi Reutera donoszą z Sofii z dn. 8 lipca, że wieczorem przywrócono komunikacyę z Adryanopolem

Otrzymane depesze dowodzą, iż doniesienie o zajęciu Adryanopola przez turków nie jest zgodne z rzeczywistością. W pobliżu miasta ukazały się 3 szwadrony jazdy pod dowództwem Enwer beja wraz z oddziałami regularnymi, wkrótce jednak oddaliły się

Delegaci greccy.

Ateny (AP) Delegatami greckimi na wstępne rokowania pokojowe w Niszu mianowani zostali Panas, były poseł w Sofii, obecnie dyrektor wydziału politycznego ministerstwa spraw zagranicznych, Aleksandropulo, poseł w Białogrodzie i rotmistrz Fangale, attaché wojenny przy serbskiej kwaterze głównej. Panas wyjechał do Niszu via Saloniki

Zamiary trójprzymierza.

Wiedeń (Wł.). Krążą tu pogłoski, iż trójprzymierze zamyśla zawładnąć Dardanelami; podobno w związku z tym zamiarem pozostaje marsz turków na Adryanopol. Trójprzymierze chce sprowokować wkroczenie Rosyi do Armenii.

Deklaracya Gennadiewa.

Sofia (AP). Minister spraw zagranicznych Gennadiew dn. 8 lipca wystąpił w sobraniu narodowem z deklaracyą rządu

Minister wskazał, iż zadaniem rządu jest wyprowadzenie państwa z przesilenia obecnego i zawarcie honorowego pokoju. Kroki poczynione u rządu rumuńskiego były pierwszym przejawem decyzyi naszej uciekania się do bardziej stanowczych środków w celu urzeczywistnienia naszego programu. Kwestya porozumienia z Rumunią jest na drodze do pomyślnego rozstrzygnięcia Osiągnięte wyniki nie są ostateczne i są pomyślną zapowiedzią najbliższej przyszłości. Rząd rozpoczyna obecnie rokowania z Serbią i Grecyą i wysłał na zaproszenie rządu rosyjskiego dwóch delegatów.

Z powodu oczekiwanych rokowań minister oświadczył, iż rząd szczerze pragnie zawarcia honorowego pokoju. Miejsca, gdzie się odbędą rokowania, jeszcze ostatecznie nie ustalono Z powodu wiadomości o życzeniu gabinetu bukaresztenskiego wzięcia udziału w rokowaniach pokojowych, minister wyraził zadowolenie zupełne, sądząc, iż Rumunia świadoma konieczności ustalenia trwałej sytuacyi politycznej na Bałkanach, okaże poparcie w duchu pokoju i bezstronności. Gennadiew z ubolewaniem stwierdził, że serbskie i greckie wojska ponawiają napady, odpierane dzięki stałej, niezachwianej i mężnej armii bułgarskiej, której — powiedział minister—wyrażam tu gorącą miłość i wdzięczność w imieniu wszystkich. (Burzliwe oklaski)

W dalszym ciągu minister oświadczył, iż rząd otrzymał od wszystkich mocarstw jedynie przyjazne i szczere rady oraz przyrzeczenia poparcia usiłowań Bułgaryi mających na celu położenie kresu przesileniu bałkańskiemu

Gennadiew zapewnił o przyjaznem dla Bułgaryi stanowisku mocarstw w związku z przekroczeniem przez wojska tureckie granicy Enos Midya i wyraził przekonanie, że wielkie mocarstwa ustalą ową granicę i nie dopuszczą do naruszenia takowej W końcu minister wyraził nadzieję, że drogą lojalnej polityki pokoju i ochrony honoru narodowego rząd będzie miał możność osiągnąć zadawalające rozstrzygnięcie postawionych zadań

Skasowanie gwardyi papieskiej

Rzym (Wł.) W kołach watykańskich powstał projekt skasowania gwardyi papieskiej.

Interpelacya.

Poznań (Wł.) Posłowie socyalistyczni wnoszą w sejmie alzacko-lotaryńskim interpelacyę w sprawie wydalenia z uniwersytetu strasburskiego 3 studentów polaków.

Projekt

Petersburg (Wł.) Ministerstwo spraw zagranicznych opracowuje projekt prawa sądów konsularnych za granicą dla rosyjskich poddanych.

Burze gradowe.

Korneszty (AP). W powiatach chajsyńskim i izmailskim grad zniszczył 2 500 dziesięcin zasiewów. Straty wynoszą 20.000 rb.

Nowoczerkask (AP). W okręgu chopierskim burza z gradem zniszczyła około 5 000 dziesięcin zasiewów.

Pomoc żywnościowa.

Petersburg (Wł.). W r. 1914 pomoc żywnościowa będzie okazana nie tylko włościanom lecz również rolnikom wszelkich stanów.

Decyzya synodu.

Petersburg (Wł.). Synod uznał, iż dzieci nieślubne powinny być zapisywane w księgach metrycznych na imię matki bez zaznaczania nieprawego pochodzenia.

Z ministerstwa przemysłu i handlu.

Petersburg (Wł.). Timaszew zezwolił radom zakładów naukowych ministerstwa przemysłu i handlu dopuszczać do egzaminów konkursowych kadetów.

Sprawa rewizyi traktatu z Niemcami.

Petersburg (Wł.). W związku z rewizyą rosyjsko niemieckiego traktatu handlowego ministerstwo handlu i przemysłu deleguje fachowców w celu zaznajomienia się z handlem zbożowym.

Giełda Petersburska.

Dnia 9 lipca 1913 r

Weksle terminowe na Londyn 3 m. za 10 f. st.	94.125
" czeki za 10 f. st.	95 39
" na Berlin 3 m. za 100 m.	— —
" czeki za 100 mar.	46 51
" na Paryż 3 m. za 100 fr	— —
" czeki za 100 fr.	37.74
Dyskonto giełdowe	— —
4% Państwowa renta	93
5% Pożyczka 1905 r.	104 3/4—105 1/4
5% Pożyczka 1908 r.	105 1/4—10[illegible]
4 1/2% Pożyczka 1905 r.	100—10[illegible]
5% Pożyczka 1906 r.	102 1/2
4 1/2% Pożyczka 1909 r	98 [illegible]—99
4% Listy zast. Szlach. Banku	89 1/4—89 [illegible]
4 1/2% Listy zast. Szlach. Banku Ziem	92 1/2
5% " " "	100 1/4
4% Świadectwa włościańskie	90 1/4—90 [illegible]
4 1/2% "	90 1/2
5% Świadectwa włościańskie	—
5% Pożyczka prem. 1864 r.	472
" " 1866 r.	343—346
5% Obl. prem. Szlach. Banku	3[illegible]8
3 1/2% Listy Zast. Szlach. Banku Ziem	83—83[illegible]
4 1/2% Oblig. Petersb. M. Kred. T-a	88 3/4
5% Oblig. Kijowsk. M. Kred. T-wa	85 1/2—80 1/2
4 1/2% " "	80—81
5% Oblig. Moskiewsk. Kred. T-a.	100 1/2
4 1/2% " "	90 1/4
5% Oblig. Odesk. Kred. T-a	89 1/2
4 1/2% " Besar. Taur. B. Ziem.	82 1/2
4 1/2% " Wileńsk. Ban. Ziem.	86 3/4
4 1/2% " Dońsk	82 1/2
4 1/2% Kijowsk. Banku Ziem.	83 1/4
4 1/2% Moskiewsk. "	88
4 1/2% Niż.-Samar. "	—
4 1/2% Połtawsk. "	82 1/4
4 1/2% Tulsk. "	85 1/2
4 1/2% Charkowsk. "	83 3/4
4 1/2% Listy Zast. Chers. Banku Ziem	82 1/4
Akcye 1-go T-a Żegl. po Dnieprze.	—
" 2-go " "	—
Akcye T-a Kaukaz i Merkury.	—
Akcye Rosyjsk. T-a Żegl. Handl. Czarn	—
" Ros. T-a transport. i asekur	107 1/4
" Petersburskie składy towarowe	147
" T-a Ubezpieczeń „Rosya"	—
" Mosk.-Kazańskiej kolei	555
" Mosk. K. Wornes. kolei	770
" Mosk. Wind.-Rybińsk	364
" Poł.-Wschod kolei	[illegible]
" Kolei podjazdowych	147
" Półn. Doniecka	339
" Azowsko-Dońsk	592
" Wołsko-Kamsk. b.	900
" Rosyjsk. dla Handlu Zewn.	375
" Ros. Azyat.	286
Akcye Ros. Handl. Przemysł.	335 1/2
" Petersb. Międzynar. Komerc.	496
Akcye Petersb. Dyskont. Pożyczk.	471—473
" Petersb. Prywatn.-Kom	250
" Banku Zjednoczonego.	275
" Kijowsk. Pryw. banku handl	—
" Besarabsko-Tauryck.	647—652
" Wileńsk. Ziemsk. Banku	600—605
" Dońsk. Banku Ziemsk	600—606
" Kij. Banku Ziemskiego	640—645
Akcye Moskiewsk "	780—785
" Niżegor.-Samar "	—
" Połtawsk.	567
" Petersb.-Tulsk. "	445—450
" Charkowsk. "	427
Bakińsk. T-a Naftow. "	676
" Kaspijsk. T-wa	3000
Naft. i Handl. T-a Mantasz. i Ka	659
" Naft. T-a Rosyjskiego (Udziały)	259
" Naft. T-a Br. Nobel.	877
Udziały Tow. Naft. Br. Nobel	17200
Akcye Briańsk. Kopalni Węgla	264
Briańsk. Fabr. szyn	182 1/2
Fabr. wagonów Tow. S.-Pet. (udziały)	119
" Naft. T-wa Hartman	257 1/2
" Kołomieńsk. Fabryki	156
" Fabr. Malcewsk	345
" Petersbursk. Metalurg	357
" Nikopol-Mariupolsk.	291
" Putiłowsk.	143 3/4
" Rosyjsk Balt. Fabryki.	238
" Ros. Fabr lokomot. (Bue)	—
" T-a Odlewni stali „Sormowo"	128
" Sulińskie	167
" Tabanruskie	238
" Tulskie fabr. nabojów	398
" Fabr. Wag. Feniks.	122 1/2
" T-a „Dwigatiel"	97
" Dońsk-Jurjewsk. Metal. T-a.	298
" Ros. kop. złot.	101
" Leńsk Tow. kop. zł.	650
" Lianozow	257
" Lessner	315
" Bekker	120
" Głuchoozierskie	317
" „Mołot"	—

Usposobienie z walorami państwowymi wogóle ospałe; z papierami dywidendowymi po spokojnym, ale dosyć mocnym początku, ku końcowi giełdy ospałe; z premiówkami mocne.

Giełdy zagraniczne.

Dnia 9 (22) lipca 1913 r.

Berlin. Wypłata na Petersburg [illegible]	214 925
"	214.875
Kurs wekslowy na Petersburg [illegible]	—.—
[illegible]	99 50
4% renta państwowa [illegible]	91 90
[illegible]	214 80
[illegible]	4 1/2%

Usposobienie ku końcowi giełdy mocniejsze.

[illegible] Wypłata na Petersburg	
[illegible]	264 125
[illegible] najwyższa	296 125
[illegible]	— —
[illegible]	98 95
[illegible] rosyjska 1906 r.	103 40
[illegible] prywatne	3 11/16%

Usposobienie mocne.

[illegible] pożyczka rosyjska 1906 r.	— —
[illegible] pożyczka rosyjska 1909 r.	— —

Usposobienie

[illegible] 5% pożyczka rosyjska 1906 r.	— —
4 1/2% pożyczka rosyjska 1909	— —
Wiedeń —5% pożyczka rosyjska 1906 r.	132.50

Mocarstwa wobec wojny.

Londyn (AP). Agencya Reutera dowiaduje się, że postępowanie Turcyi nie może wzbudzić niezgody pomiędzy mocarstwami Mocarstwa jednogłośnie sądzą, iż terytoryalne pretensye Turcyi nie powinny być zaspokojone; prawdopodobnie uczynione będą w Konstantynopolu kroki w celu zawiadomienia Porty o poglądzie mocarstw. Na onegdajszem posiedzeniu konferencyi mocarstw stwierdzono zupełną jednomyślność mocarstw w tej kwestyi, pomimo, iż uchwał konkretnych nie powzięto Posłowie zaznaczyli konieczność jaknajprędszego porozumienia pomiędzy wojującemi państwami bałkańskiemi. Rozprawy w sprawie albańskiej posunęły się nieco naprzód.

Londyn (AP) W Birmingham Asquith w mowie oświadczył, że mocarstwa dokładają wszelkich starań, by urzeczywistnić zwołanie konferencyi pokojowej delegatów państw wojujących i że Turcya, która posiada tak złych doradców, iż nie liczy się z traktatami, winna być przygotowana, iż zostaną poruszone kwestye bardzo dla niej niepożądane.

Berlin (AP). Akcya zaczepna wojsk tureckich nie przestaje nadal interesować mocarstw. Koła polityczne uważają, iż Turcya świadomie ryzykuje nie mając do tego ani prawa, ani wystarczającej siły

Petersburg (Wł.). „Wiecz Wrem." twierdzi, że rząd rosyjski wie o zamiarze Austryi wkroczenia do Serbii.

Petersburg (Wł.). Ambasada bułgarska oświadcza, że turcy palą wsie w Tracyi i wyrzynają ludność bułgarską Postępowanie turków wywołuje protest rządu rosyjskiego, który będzie nalegał na wykonanie uchwał konferencyi londyńskiej W Konstantynopolu wkrótce spodziewane jest energiczne wystąpienie wszystkich mocarstw.

Okrucieństwa bałkańskie.

Sofia (AP) Bułgarska agencya telegraficzna donosi, że jazda serbska wymordowała około 60 rannych i chorych żołnierzy bułgarskich, pozostałych we wsi Peczenie po odejściu wojsk bułgarskich, pomimo, iż nad szpitalem powiewał sztandar Czerwonego Krzyża Cofając się na prawy brzeg Wardaru wojska serbskie spaliły szereg wsi bułgarskich i uprowadzili mieszkańców. We wsi Zlatowo serbowie zabili 2 synów duchownego i uprowadzili córkę jego jak również żony duchownych w wielu innych wsiach

Konstantynopol (AP.) Deputacya składająca się z 3 metropolitów w imieniu patryarchy powszechnego złożyła wielkiemu wezyrowi ministrowi Talaat-bejowi skargę z powodu okrucieństw, dokonanych przez turków na ludności chrześcijańskiej opuszczonych przez bułgarów miast Rodosto, Malgara i Mriołto Grecki metropolita Malgary komunikuje, że miasto spalili turcy Ludność chrześcijańska pozostała bez dachu Wysłana do Rodosto przez patryarchę komisya stwierdziła okrutne gwałty dokonane na ludności ormiańskiej. Wojska tureckie pod dowództwem Sami-beja rabują grecką, ormiańską i bułgarską ludność, mordują opornych i palą domy.

Sofia (AP.) Dowódca 11-ej dywizyi telegrafuje, że grecy w Seresie wymordowali 200 urzędników bułgarskich oraz rannych i chorych szeregowców Wsie okoliczne zburzone Grecy spalili wieś Zilachowo i wymordowali całą ludność muzułmańską Spalono następujące wsie bułgarskie: Alistrat, Oriechowo, Banicę, Krezewo, Lechowo, Stanczewo, Marinopole, Marekostinowo, Liwunowo oraz wsie na prawym brzegu Strumy. Bułgarzy, cofając się z pod Dramy, podpalili składy żywności i furażu.

Stanowisko Rumunii.

Bukareszt (AP) Rząd miał przesłać 8 go b. m odpowiedź na notę bułgarską.

Bukareszt (AP) Półurzędowa gazeta polityczna twierdzi, iż rząd zgodzi się na układy, jeżeli zaczną się one jednocześnie ze wszystkiemi państwami walczącemi Gazeta zaprzecza wiadomości o podpisaniu rozejmu rumuńsko bułgarskiego, dodając, iż rząd w dalszym ciągu jest zdecydowany nie łączyć kwestyi przerwania działań wojennych z kwestyą prelimi naryów pokojowych. Pierwsza kwestya może być rozpatrywana przez delegatów, obu głównych sztabów gdziekolwiek na terenie akcyi wojennej.

Z placu boju

Sofia (AP.) Bułgarska agencya telegraficzna donosi, iż 6 go b. m. serbowie i grecy dokonali energicznego ataku prawie na całej linii. Napad wszędzie odparto. 7-go lipca dywizya serbska dokonała 5-go ataku w okolicach Koczany. Atak został odparty. Serbowie ponieśli znaczne straty Greckie wojska złożone z dwóch dywizyi napadły na bułgarów pomiędzy Strumicą a Peczewem. Bułgarzy rozbili greków i zmusili ich do ucieczki

Bukareszt (AP) Według informacyi ministerstwa wojny 7-ma dywizya rumuńska wraz z kawaleryą zajęła Ochranje Po słabym oporze poddało się 6,000 bułgarów. Armia rumuńska uzyskała kontakt z armią serbską.

Saloniki (AP). Z głównej kwatery greckiej w Liwunowo donoszą, iż dywizye greckie posuwają się w porządku na północ od Peczewa.

Konstantynopol (AP) Według informacyi urzędowych podczas zdobycia przez turków kilku punktów strategicznych w Tracyi wzięto do niewoli 135 żołnierzy bułgarskich i jednego oficera

Skoplje (AP). Przerwana od początku wojny komunikacya kolejowa pomiędzy Skoplje a Salonikami została wznowiona.

Dokoła wojny.

Sewastopol (AP.) Krążownik bułgarski „Nadieżda" i 6 torpedowców, przybyłych do Sewastopola zostały rozbrojone

Konstantynopol (AP) Na onegdajszem posiedzeniu ministrów pod przewodnictwem wielkiego wezyra obecny był delegat serbski Pawłowicz. Na posiedzeniu rozpatrywane były sprawy dotyczące Tracyi i porozumienia grecko tureckiego.

Sofia (AP). Delegaci bułgarscy, którzy wyjechali do Niszu zostali zatrzymani na granicy przez władze serbskie, które wówczas jeszcze instrukcyi nie otrzymały

Onegdaj o 3 iej po poł delegatom bułgarskim pozwolono przejechać przez granicę

Rozruchy w gwardyi papieskiej.

Rzym (AP) Niezadowolenie z powodu obostrzenia dyscypliny przez nowego komendanta szerzy się w gwardyi papieskiej coraz bardziej Sekretarz stanu kardynał Merry del Val złożył specyalny raport papieżowi. Gwardya żąda usunięcia kapitana Glissona, skasowania regime'u wojennego i zachowania charakteru straży dekoracyjnej. Decyzyi dotychczas nie powzięto. Część gwardyi rozbrojono.

Z Dalekiego Wschodu.

Londyn (AP). Według informacyi agencyi Reutera miasto chińskie Fu-Dżon i Fu-Kiang proklamowały wczoraj niepodległość.

Rewolucya w Chinach.

Pekin (AP). Z Szanchaju donoszą, że fortyfikacye Wusuńskie wraz z 6 okrętami wojennymi przeszły na stronę południowców.

Szanhaj (AP). Wojska północne, zajmujące arsenał, prowadzą rokowania z południowcami o poddanie się Według pogłosek, prowadzone są rokowania pomiędzy południowcami a księciem Ghunem

Wśród wojsk Czań Siunia w ostatnich dniach wynikło kilka nieznacznych starć z wynikiem pomyślnym dla wojsk północnych

Szanchaj (AP) Arsenał szanchajski poddał się Wojska południowe zajmują wszystkie drogi, lecz nie rozpoczęły jeszcze ataku, kontynując rokowania pokojowe Powstańcy zajęli dzielnicę chińską i biuro telegraficzne, jednak zostali odparci Kiedy nadeszły posiłki z północy, powstańcy ponowili próbę wtargnięcia do dzielnicy chińskiej, lecz zostali odparci. Pod Su-Czżenfu wojska północne odniosły zwycięstwo.

Z Anglii.

Londyn (AP) W izbie gmin na interpelacyę o przekroczeniu przez Turcyę linii granicznej Enos Midye wiceminister spraw zagranicznych Auckland oświadczył, iż linia ta była ustanowiona przez traktat londyński, zawarty pod protektoratem wielkich mocarstw, będących pośrednikami pomiędzy Turcyą a państwami bałkańskiemi Turcya do ostatnich dni niejednokrotnie zamierzała przekroczyć nową linię graniczną, przyczem mocarstwa występowały z energicznemi remonstracyami w celu powstrzymania Turcyi od tego kroku Kwestya ta szczególnie interesowała mocarstwa — minister wszakże nie wie, jaką decyzyę mocarstwa powzięły Kwestyę tę rozważano również na konferencyi ambasadorów.

Londyn (AP) Sufrażystka Pankhurst została znowu aresztowana w chwili, gdy wchodziła do pawilonu, w którym się odbywał wiec sufrażystek. Kilka kobiet, które usiłowały przeszkodzić aresztowaniu P. zostało aresztowanych

Strajki

Białystok (AP) Rozpoczęli strajk robotnicy wszystkich przędzalni. Złożono żądania ekonomiczne.

Wycieczka uczniów lwowskich.

Mińsk (AP) Uczniowie gimnazyum lwowskiego podróżujący po kraju z prof Bykowskim na czele zwiedzili powiaty piński i nowogródzki.

Urodzaj 1913 r.

Petersburg (AP) Według informacyi centralnego komitetu statystycznego, do d. 1 lipca w 63 guberniach Rosyi Europejskiej w 1913 r. prawdopodobny zbiór zbóż ozimych i jarych wyniesie 10,395,000 pud. żyta, 849,170,000 pud pszenicy, 699,455,000 pud jęczmienia, 95,009,000 pud kukurydzy, 912,357,000 pud owsa. Zasianych było żytem 218,591 dziesięcin, pszenicą—16,558,985 dzies., jęczmieniem—11,083 610 dzies., kukurydzą — 1 567,240 dzies. i owsem 15 536,133 dzies.

O uniwersytet.

Petersburg (Wł). „Rus. Mołwa" w feljetonie „Uniwersytet na Litwie" opisuje historyę projektu otwarcia wszechnicy w Wilnie, tudzież intrygi nacyonalistów, którzy w tych dniach wysyłają deputacyę do Kokowcewa, Makłakowa i Kasso z prośbą, by w Wilnie zamiast uniwersytetu otworzono akademię duchowną

Różne.

Paryż (AP) Zmarł znany historyk i teoretyk prawa Esmein

Kowno (AP) Wśród 443 obywateli, wniesionych do listy wyborców 1 posła do Rady Państwa znajduje się 263 polaków, 80 litwinów, 47 rosyan, 33 niemców, 19 łotyszów i 1 żyd.

Petersburg (Wł.). W instytucie inżynierów cywilnych (budowniczych) w roku bieżącym jest 19 wakansów dla katolików i 2 dla żydów

Berlin (AP) W szczecińskich warsztatach okrętowych zastrajkowało — 6,700 robotników, w Hamburgu — 18,000, w Bremenie — 3,000

Lizbona (AP) W śródmieściu w warsztacie kotlarskim, wybuchła paczka, w której znajdowała się bomba. Właściciel warsztatu ciężko ranny Policya aresztowała czeladników, pracujących w warsztacie.

Petersburg (AP) Wkrótce zostanie wprowadzona taryfa ulgowa po 10 kop od wagonu i wiorsty za przewóz koleją obrazów, rycin, artystycznych fotografii i drobnych rzeźb, wysyłanych na wystawę.

Berlin (AP). Wobec przerwania dowozu i sprzedaży rosyjskiego mięsa, ceny poszły znów w górę Magistrat uchwalił od połowy września ponownie zacząć zakupywać mięso w Rosyi i sprzedawać je według cen zawczasu ustalonych.

Łódź (Wł.). Pewna firma w Taganrogu zwróciła się do gubernatora piotrkowskiego prosząc o przysłanie 2,000 robotników.

Rozkł. jazdy pociąg. spacerow.

Kolej Połud.-Zach.

Z Kijowa do Bojarki: O g. 7 m. 30 z rana, o g. 9 rano, o g. 10 m. 50 r., o g. 11 m. 20 rano, o g. 12 w poł.*), o g. 1 m. 5 po poł.*), o g. 3 m. 5 po poł., o g. 4 m. 40 po poł., o g. 5 m. 30 po poł., o g. 6 m 30 w., o g. 7 m. 32 w., o godz. 7 m. 50 w., o g. 8 m. 20 w., o godz. 9 m. 30 w., o g. 11 m. 30 w nocy, o g. 12 m. 25 w nocy i o g. 12 m. 50 w nocy.

Z Bojarki do Kijowa: O g. 5 m. 32 z rana, o g. 6 m. 57 z rana, o g. 7 m. 19 z rana, o g. 8 m. 19 z rana, o g. 8 m. 42 zrana, o g. 9 m. 31 rano, o g. 10 m. 18 rano, o g. 3 m. 57 po poł.*), o g. 5 m. 53 po poł., o g. 6 m. 16 w., o g. 7 m. 32 w., o g. 8 m. 56 w., o g. 9 m. 57 w.*), o g. 10 m. 55 w., o g. 12 m 40 w nocy*).

Z Kijowa do Motowidłówki: O g. 7 m. 30 z rana, o g. 9 z rana, o g. 10 m. 50 rano, o g. 11 m 20 rano, o g 1 m 5 po poł*), o g. 3 m. 5 po poł., o g. 4 m. 40 po poł., o g. 5 m. 30 po poł., o g. 7 m. 32 wiecz., o g. 7 m. 50 w., o g. 8 m. 20 w., o g. 9 m. 30 w., o g. 11 m. 30 w nocy, o g. 12 m. 25 w nocy, o g. 12 m. 50 w nocy.

Z Motowidłówki do Kijowa: O g. 4 m. 28 z rana, o g. 6 m. 3 z rana, o g. 6 m. 31 z rana, o g. 7 m. 41 z rana, o g. 8 m. 1 z rana, o g. 8 m. 53 z rana, o g. 9 m. 42 rano, o g. 3 m 23 po poł.*), o g. 5 m. 7 po poł., o g 5 m. 31 po poł., o g. 8 m. 6 w., o g. 9 m. 23 w*), o g. 10 m. 21 w.

Z Kijowa do Fastowa: O g. 7 m. 30 z rana, o g. 9 rano, o g. 10 m. 50 rano, o g. 11 m. 20 rano, o g. 1 m. 5 po poł.*), o g. 3 m. 5 po poł., o g. 4 m. 40 po poł., o g. 5 m. 30 po poł., o g. 7 m. 32 wiecz., o g. 7 m. 50 w., o g. 9 m. 30 wiecz., o g. 11 m 30 w., o g. 12 m. 25 w nocy, o g. 12 m. 50 w nocy.

Z Fastowa do Kijowa: O g 3 m. 52 w nocy, o g. 5 m. 32 z rana, o g. 6 m. 5 z rana, o g. 7 m. 20 z rana, o g. 7 m 39 z rana, o g. 8 m. 32 z rana, o g. 9 m. 19 rano, o g 3 m. 1 po poł.*), o g. 4 m. 41 po poł., o g. 5 m. 6 po poł., o g. 7 m 40 w, o g. 9 m. 1 w.*)

Z Kijowa do Światoszyna, Irpenia, Bnozy, Worzla, Niemieszajewa i Borodianki: O g. 8 m. 5 z rana*), o g. 11 m. 11 rano, o g. 2 m. 40 pp., o g. 3 m. 20 po poł, o g. 4 m. 29 po poł., o g. 5 m. 17 po poł., o g. 8 m 34 wiecz., o g. 12 m. 10 w nocy.

Ze Światoszyna do Kijowa: O g. 5 m. 45 z rana, o g. 6 m. 52 z rana, o g. 7 m. 47 z rana, o g. 9 m. 6 rano, o g. 12 m. 15 po poł., o g. 5 m. 39 po poł., o g. 7 m. 22 wiecz., o g 11 wiecz.*).

Z Irpenia do Kijowa: O g. 5 m. 23 z rana, o g. 6 m. 24 z rana, o g. 7 m. 25 z rana, o g. 8 m 44 z rana, o g. 11 m. 51 rano, o g. 5 m 10 po poł., o g 7 m. 1 w. o g 10 m. 39 wiecz.*).

Z Bnozy do Kijowa: O g, 5 m. 11 z rana, o g. 6 m. 12 z rana, o g. 7 m. 13 z rana, o g. 8 m. 32 z rana, o g. 11 m 37 rano, o g. 4 m. 57 po poł., o g. 6 m. 49 w., o g. 10 m. 28 wiecz.*).

Z Worzla do Kijowa: O g. 5 m. 2 z rana, o g. 6 m. 2 z rana, o g. 7 m. 4 z rana, o g. 8 m. 23 z rana, o g. 11 m. 27 rano, o g. 4 m 45 po poł, g. 6 m 40 w., o g. 10 m 19 w.*)

Z Niemieszajewa i do Kijowa: O g. 4 m. 53 z rana, o g. 5 m, 51 z rana, o g. 6 m. 54 z rana, o g. 8 m. 13 z rana, o g. 11 m. 16 rano, o g. 4 m. 33 po poł., o g. 6 m, 30 w., o g 10 m 8 w.*)

Z Borodianki do Kijowa: O g. 4 m 28 z rana, o g. 5 m 21 z rana, o g. 6 m. 30 z rana, o g. 7 m. 48 z rana, o g 10 m. 48 rano, o g 4 m. 1 po poł., o g. 6 m. 5 w, o g. 9 m. 42 wiecz *)

Z Kijowa do Teterowa: O g 8 m. 5 z r.*), o g. 11 m. 10 z rana, o g. 2 m. 40 po poł., o g. 4 m. 29 po poł., o g. 12 m. 10 w nocy.

Z Teterowa do Kijowa: O g. 4 m. 45 z rana, o g. 7 m. 15 z rana, o g. 3 m 24 po poł., o g. 5 m 32 po poł. o g. 9 m. 9 wiecz.*)

Kolej Mosk.-Kij.-Woron.

Z Kijowa do Boryspola: O g. 5 m 5 z rana, o g. 3 m. 35 po poł., o g. 8 wiecz., o g. 11 m. 15 wiecz.

Z Boryspola do Kijowa: O g 5 m. 11 z rana, o g. 6 m. 40 z rana o g. 9 m. 57 rano, o g. 9 m. 56 w.

Z Kijowa do Darnicy: O g. 5 m. 5 z rana, o g. 10 m. 32 rano, o g. 11 rano, o g 1 po poł., o g. 3 m. 35 po poł, o g. 4 m. 50 po poł., o g. 6 m. 55 w., o g. 7 m. 25 w., o g. 8 w, o g. 8 m. 36 w., o g. 10 m. 45 w., o g. 11 m. 15 w nocy, o g. 12 m. 5 w nocy.

Z Darnicy do Kijowa: O g. 5 z rana, o g. 5 m. 51 z rana. o g. 6 m. 19 z rana, o g. 7 m. 23 z rana, o g. 10 m. 2 rano, o g. 12 m. 20 po poł., o g. 3 m. 40 po poł, o g. 6 m. 30 w., o g. 10 m. 38 wiecz.

*) Pociągi oznaczone gwiazdką kursować będą w niedziele i następujące dni świąteczne: 6, 9, 14, 23 i 25 maja, 3 i 29 czerwca, 15, 22 i 30 lipca, 6, 15, 29 i 30 sierpnia. Pociąg odchodzący z Bojarki o g. 12 m. 40 w nocy, kursować będzie tylko w dnie zabaw urządzanych w parku bojarskim.

Od 15-go maja do 14 sierpnia pociąg ten pomiędzy Kijowem a Borodianką kursować będzie co zie

Redaktor odpowiedzialny **Regina Żmijewska** | Drukarnia Polska w Kijowie, ulica Kreszczatyk № 38 | Wydawca **Antoni Zieleński.**